

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELELVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZAM 12 FILLER, VASARNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VIII. ÉVFOLYAM, 65. SZAM,
1931 MÁRCIUS 29. PÉNTEK.

12 FILLER

Nagyszabású szociális koncepció

A földteherrendezési törvényjavaslat, amelynek célja a magyar mezőgazdaság talpraállítása, kedden kerül a képviselőház elé. A legközelebbi idő alatt realizálódik tehát az a mély szociális tartalmú koncepció, amivel a kormány a bajbajutott gazdák segítségére siet. Már az első napi tárgyaláson felmerült anyag is olyan megdöbbentő tényeket sorakoztat fel, hogy minden gondolkodó előtt rögtön evidenssé válik, miszerint a mentési akció megindítása valóban időszzerű volt. A háború alatt és közvetlenül a békekötés után nagyszerű konjunkturák előnyeit élvezte a magyar mezőgazdaság, de az idők minden átmenet nélkül máról-holnapra rosszabbra fordultak s a már évek óta kinlódva cipelt súlyos gondok borzasztó pusztítást vittek véghez a mezőgazdasággal foglalkozók soraiban. A válság intenzitása egyre nőtt és elsősorban azokat a birtokosokat sújtotta, akik belterjes gazdálkodásra törekedtek s gyakorlatban igyekeztek a többtermelés jelszavát megvalósítani. E sorok irójának egyik közeli hozzátartozója pár évvel ezelőtt rátért a belterjes komlótermelésre s bár az idén igen szép termése volt, nem szedte le száraról a máskor vagyontérő terméket azzal az indoklással: a sörgyárak ugysem vesznek komlót, ezt már kijelentették, nincs értelme tehát, hogy még a leszedés költségeivel is terhelje talontul igénybevett budgetjét. Ez a szimptoma általános és jellegzetes épp a leggondosabb és legszolidabb gazdák körében. A terményárak katasztrófális zuhanása és a rossz értékesítési konjunktúra minden reális számítást felborított. A gazda bevételei évről-évre kisebbek lettek, üzemi kiadásait adósságból kellett fedeznie s ez a magas kamattérhek miatt olyan ijesztően nőtt, hogy a parlament vitában felszólalt Pesthy Pál megállapítása szerint, több mint tizenegyszer ingatlanárverés van kitűzve különböző birtokkomplexumokra. Ezek közül 3474 esetben száz pengős követelésért kérték a birtok elárverezését és 6100 esetben annak a követelésnek összege, amiért megütköztek a debót a gazda portája felett, alul maradt a 300 pengő.

Csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatunk amellett a kormánypolitika mellett, amely ezeket az állapotokat nem hajlandó tovább tünni, s a most betervezett törvényjavaslatban gondoskodni akar arról, hogy a magyar föld ki ne szaladjon eddigi birtokosainak lábai alól. Pesthy Pálnak, az ötös bizottság elnökének adataiból nyilvánvaló, hogy épp a kisbirtokosság az, amely a legnagyobb nehézségekkel küzd s amely

Bethlen miniszterelnök: csak egyért dohog a szívünk, hogy tu'emeljük a nemzetet a mai nehéz helyzetben

„Akkor sikerül a válságon tuljutnunk, ha mindannyian összefogunk és mindenki megteszi a kötelességét. — Nem szabad megfélekednünk a nemzet nagy céljairól.

Budapest, március 19. Gróf Bethlen István miniszterelnök ma este az egységspárt klubhelyiségében fogadta Kiskunhalas 40 tagú küldöttségét, amely Preszly Elemér főispán és dr. Fekete Imre polgármester vezetésével járult elébe és átnyújtotta a város diszpolgári oklevelét. A miniszterelnököt, aki a kormány tagjainak s az egységspárt igen sok képviselő tagjának kíséretében fogadta a küldöttséget dr. Fekete Imre polgármester üdvözölte.

Gróf Bethlen miniszterelnök válaszában ezeket mondta:

— Régen volt, amikor Kiskunhalas város közönsége elhatározta, hogy Magyarország miniszterelnökét diszpolgárává választja. Hét esztendő telt el azóta. Változott a világ. Akkor a pénzügyi szanalás utján voltunk: az első kapavágást tettük meg abban az irányban, hogy Magyarország pénzügyi és gazdasági életét rekonstruáljuk. — Önök akkor választottak meg diszpolgárunkká. Jött egy idő azután, amikor kísérlet tétetett egyesek részéről, hogy megingassák a bizalmat Magyarországi miniszterelnökének személye iránt; s a frankper bonyolított le akkor. A diszpolgári okleveleknek egy sorozatát adták át nekem azért, hogy bizonyítsák ezzel azt, hogy Magyarország becsületét könnyelműen megtépázni nem lehet. (Ugy van, ugy van!) Multak az idők. Nehéz, súlyos gazdasági válság nyomása alá kerültünk. Ha Önök ma idejönnek, hogy átadják nekem a diszpolgári oklevelet, ezt annak bizonyosságául veszem, hogy nem vesztették el bizalmukat személyem iránt ebben a nehéz gazdasági válságban sem. (Ugy van, ugy van.) Pedig százan és ezren kísérlék meg, hogy megingassák ezt a bizalmat;

nek legelőször sürgős a segítség. Undorral és megbotránkozásal ntasítjuk tehát vissza a szociálisták részéről a vita folyamán nyelglen és fölényesen hangoztatót amaz állítást, hogy ez a javaslat feduális érdekeket istápol és ne lenne a csontja velejéig szociális jellegű. Tapasztaltuk, hogy a szociálista program egyoldalúságának csak az olyan javaslat szociális, amelyik kizárólag a városi munkásság sorsának javítását szolgálja. A magyar föld heroikus küzdelmet kifejtő kisbirtokosai éppugy, mint maga a magyar östelevény, merőben idegeinek sántaságok a szociálista

számtalanon vannak, akik arra törekcsenek, hogy bebeszéljék a nemzetbe azt, hogy a gazdasági válságot, amely mindnyájunkat sújt, a magyar kormány rossz gazdasági politikája idézi elő. Hogy az előrelátás hiánya az oka annak, hogy ilyen nehéz helyzetben vagyunk ma. Abban, hogy Önök ennek ellenére idejőnnek, bizonyítékát látom annak, hogy Önök látják, hogy mélyen fekvő, nagy okok vannak, amelyek az egész világon ezt a válságot felidéztek és hogy csak akkor sikerül a válságon tuljutnunk, ha mindannyian összefogunk, ha mindenki megteszi kötelességét. — Ha sikerül tuljutnunk a krízisen, ennek elsősorban az lesz az oka, hogy sikerült Magyarországot külpolitikai téren kiemelni abból az izoláltságból, amelyben a háború után voltunk és e nagy külpolitikai barátságok révén tudunk majd gazdasági téren boldogulni, mert ezt a mezőgazdasági krízist csupán belső eszközökkel orvosolni sohasem fogjuk. Orvosolni csak úgy tudjuk, ha tudunk olyan kereskedelempolitikai szerződéseket kötni egyes államokkal, amelyek iparállamok és amelyek, mint ilyenek, termelvényeinket megfelelő áron felvehetik. Ebben az irányban dol-

gozunk most, ebben az irányban keressük a megoldást. Legyenek meggyőződve, hogy az a szeretetteljes magyar szív, amely mindannyiunkban, így én bennem is dohog, e pillanatban csak egyért dohog, azért, hogy tu'emeljük a nemzetet a mai nehéz helyzetben s megmentsük azokra az időkre, melyek biztosan el fognak következni, — hogy a nemzet nagy céljai azután megvalósíthatók legyenek. Csak kenyérből, csak materiális anyagból egy nemzet soha sem élhet meg. A nagy nehézségek ellenére, amelyekben vagyunk és élünk, szemünket soha sem szabad a nagy nemzeti céloktól elfordítani, mert csak az a nemzet lehet hivatott Európának ezen a pontján vezetőszerepet betölteni, amely nagy és nehéz küzdelmek közepette sem felledkezik meg rendeltetéséről, nemzeti céljairól. Arra kérem önöket, tartsanak meg bizalmukban, bármennyien legyenek a jövőben azok, akik arra törekcsenek, hogy ezt a bizalmat megingassák.

Hosszantartó, lelkes ünneplésben volt része a miniszterelnöknek, — aki ezután kezét szorított a küldöttség tagjaival, hosszú időt töltött körükben, majd a pártértekezletre ment.

Nyitott szemű nemze're van szükség

Bethlen miniszterelnök a választásokról.

Budapest, márc. 19. Az egységspárt vacsoráján Kálmán Jenő a párt nevében pohárköszöntőt mondott, majd dr. Babó Imre városi főügyész a küldöttség és a város közönsége nevében gróf Bethlen miniszterelnököt köszöntötte fel. A miniszterelnököt a jelenlevők hosszas és meleg ünneplésben ré-

szesítették. A pohárköszöntőre gróf Bethlen István miniszterelnök válaszolt, ezeket mondván:

— Ki kell jelentenem, hogy ennek a küldöttségnek semmi köze a választásokhoz nincs, mert van egy diszpolgári oklevél 1930 tól 1931-ig, amelyet nem adtak át 1931-ben, eszükbe jut, hogy ymégis

lelkületnek. Ezt tudtuk eddig is, de hogy egy ilyen fontos javaslat tárgyalása alkalmával, amikor százezer bajbajutott apró gazda megsegítéséről van szó, ilyen komolytan ellenvetések merüljenek fel a szociálisták részéről, arra valóban nem számítottunk.

Mi csak haladunk a magunk utján örömmel üdvözöljük a javaslatot, amely egyformán kedvező úgy az eladósodott gazdáknak, mint a hitelezőknek, akiknek legnagyobb része — ugyancsak Pesthy Pál adatai szerint — nem pénzintézet, hanem magánhitelező. És hazafias megnyugvással vesszük tudomásul, hogy minden államfi-

nanciális nehézség dacára, közel 40.000 hold lesz szanalható a kormány koncepciója által rendelkezésre álló eszközökkel. A magyar föld értéke nem csökkenhet tovább és a dolgos magyar gazda nem fog elzülleni és birtokából kiebrudaltatni a bagatel összegekért árverezők kedvéért, akiknek reális érdekeit is megvédi a javaslat: erről gondoskodik a most benyújtott földteherrendezési javaslat, amely nek gyors elkészítéséért és kitűnő koncepciójáért csak hálával üdvözölhetjük a kormányt a bajbajutott kisgazdák és az egész magyar-ság nevében.

— 0000000 —

Wekerle pénzügyminiszter nagy beszéde után elfogadta a Ház a földteherrendező javaslatot

át kell adni ezt az oklevelet, akkor ez annak a jele, hogy ma is úgy gondolkoznak arról, akinek a diszpolgári oklevelet szánták, mint ahogy 1928-ban gondoltak. Ez annak a bizonyítéka, hogy ezt a pártot a szokás a politikai férfiakat, akik e pártban tömörültek, és tíz év óta vezetik a nemzetet, ma is hivatottaknak tartják arra, hogy még egy ideig, talán rövid, talán csak a választásokig, mint a tulodalon remélik, de sokáig, mint Ugron barátom mondja, s ahogy mi is reméljük, vezetik még a nemzetet. Szónokuk a nemzetet egy bekötött szemű óriáshoz hasonlította, akinek hivatott vezére kell hogy utjain vezesse. Ez talán így volt 200 évvel ezelőtt, de nem így van ma. Ma, higgyék el barátaim, a jó vezér csak az lehet, aki nyitott szemű nemzetet vezet és úgy vezeti, hogy az meggyőződjék arról, hogy helyesen vezetik. Ma meg kell mondani a nemzetnek az igazat akkor is, ha kellemetlen, olyan utakon kell vezetni, hogy kevés kockázattal nap-nap után egy lépéssel közelebb hozza azokhoz a célokhoz, amelyek felé a nemzet haladni akar, mert a nemzet tudja azt, hogy hova akar menni, nincsen szüksége vezérekre ahhoz, hogy neki a célt megjelölje. A cél adva van a nemzet szívében azokban az ideálokban, amelyek minden magyar ember szemében előtt lebegnek. Nyitott szemű nemzetre van szükségünk, mert egy bekötött szemű nemzet botorkál és ha elereszti azt a kezét, amely eddig vezette, ki tudja, kinek vezetése alá kerül. Szükséges, hogy a nemzet lássa a maga vezéreit, lássa és tudja, hogy helyesen vezetik-e, mert különben olyanok kezébe kerül, akik felhasználva tudatlanságát, vagy jóhiszeműségét, olyan utakra vezetik, melyek nem saját céljaik felé visznek. Ennek a pártnak kötelessége azt a nemzetet felvilágosítani jelenlegi helyzetéről, azokról az igazságokról, amelyeknek ismerete egyedül mutatja meg az utat, amelyen haladnunk kell. Azt hiszem, hogy ez a párt ezt a kötelességét eddig becsülettel teljesítette is. merthízen gyakran vállalt olyan kötelezettségeket, melyek a népszerűség szempontjából nem mindig voltak hasznosak és az érdem ennek a pártnak a becsületére válik. Ma, amikor ez a küldöttség itt járt és hét év előtti határozatát ma is fenntartja, tanúbizonyságot tesz ezzel itt mindarról, hogy ez alatt a hét év alatt helyes uton járt ez a párt, becsülettel sáfárkodott a nemzet érdekeivel. Én ezt bizonyosságnak veszem, nem a jövő szempontjából, mert hiszen a választás az népiélet s a népiélet kimenetelét sohasem lehet tudni. Itt egy nagy alföldi város polgárságának elítélte jelentkezett, amely öntudatosan jár a maga útján, amely saját keretében vezetőszerre hivatott s amely érdemesnek tartotta, hogy hét év múltával itt megjelenjen s a maga igazsága mellett tanúbizonyságot tegyen. Én peharamat azokra a férfiakra emelem, akik a maguk eslekedetével bizonyosságot tesznek arról, hogy lelkiük egybe van forvva a mi lelkiünkkel és a nemzet lelkiével, mert állítom, hogy a mi lelkiünk a nemzet lelke.

A miniszterelnök szavait hozsantartó és lelkes éljenzés követte.

Vasárnapon a Debreczeni
hon-hudatós cégekkel.

Budapest, márc. 19. A képviselőház ülését 10 órakor nyitotta meg Almásy László elnök. Jelentette, hogy a Jásznagykunszolgokvármegyei Gazdasági Egyesület kérvényt adott be az orosz gabonabehozatal megállítására tárgyában. A kérvényt áttették a kérvényügyi bizottsághoz.

Napirend előtt Farkas Elemér kért felszólalásra engedélyt, személyes megítáradtatás címén. Az elnök a felszólalásra az engedélyt megadta.

Farkas Elemér: Györki Imre képviselő ur tegnapi interpellációja közben Peyer Károly képviselő ur és közöttem incidens zajlott le. Azt a megjegyzést, amely az incidens közöttünk kiváltotta, nem ismétlem meg, mert nem akarom, hogy az államfő neve és személye még egyszer a vitába ilykép belevonassék. A képviselő ur beszéde közben, amelyet a debreceni köz-körház ügyében mondott és az államfőt is aposztrofálta, ezt a megjegyzést tettem:

— Neveletlen beszédek ezek!

— Peyer Károly képviselő ur erre így válaszolt: »Neveletlen volt az ön egyik régebbi nyilatkozata, amelyet még mindig nem igazított helyre.« Mivel én soha sem szoktam sem a sajtóban, sem másutt olyan nyilatkozatokat tenni, amelyeket neveletleneknek kell minősíteni, kérem Peyer képviselő urat, jelölje meg pontosan azt a nyilatkozatot, illetve öntse vádját konkrét formába. (Taps a jobboldalon.)

Ezután napirend szerint a földteherrendezés előmozdításáról szóló javaslat általános vitája következik. Az első szónok Tabódy Tibor. (Halljuk! Halljuk!)

— Talán furcsának fog feltűnni, — kezdi beszédét Tabódy Tibor —, hogy fővárosi képviselő lélemre szólok hozzá ehhez a javaslatához.

Kuna P. András: Annál szebb öntől.

Tabódy Tibor: Erre azonban az készlet, hogy a fővárost a vidék élelmezi és ez szorosán összefügg a városi lakosság érdekeivel is. Miután a szociális kérdések szorosán összefüggnek a gazdasági kérdésekkel, a háboru után megindult a gazdasági viszonyok átalakulása. Ez a szociális és gazdasági átalakulás szülte meg ezt a javaslatot és tette szükségessé, hogy törvénné váljék. Látunk kell, hogy óriási változás történt a háboru után, mennyire mások lettek a viszonyok, sőt az emberek is nagy átalakuláson mentek keresztül.

— Ha most azt kérdezzük, hogy ez az átalakulás miért történt, rá kell jönni arra, hogy mamut-gazdasági rendszerek vívják a maguk nagy harcát egymással. Ha az ember azt kutatja, hogy ezeknek a gazdasági rendszereknek harcát mi váltotta ki, a felelet nagyon egyszerű, a technika fejlődése. Cso dalatos, hogy amikor az emberi zsenialitás előtt az elismerés záslaját kellene meghajtani, az jut eszünkbe, hogy a technika valamennyi mai vívmánya nem szolgálja voltaképpen az emberiség békés munkáját. A töke nem lehet öncél, hanem csakis közecél. (Helyeslés). az evangéliumi igazságot kell belevinni a gazdasági

harcba, mert csak ez hozhatja meg az emberek számára a megnyugvást és a mindennapi kenyeret is. Nemesak az anyagot kell nézni, hanem gondolni kell az örök életre is. Akkor meg lehet majd csinálni azt a kapitalista rendszert, amely a népeknek meghozza a jólétet.

Tabódy Tibor: Kitérő és biztos fedezet a magyar föld és termőereje minden pénznél biztosabb. Akié a föld, azé az ország, éppen ezért helyes, ha bizonyos mértékben a föld szabad forgalma meg van kötve. Nagy súlyt helyez arra, hogy a magyar föld mindig magyar kezekben maradjon. Nem látja a javaslatból, hogy a szanalás költségeit ki fedezi. Tabódy Tibor elfogadja a javaslatot. A következő szónok Ötvös Lajos.

Ötvös Lajos: A különböző gazdasági jelenségekkel foglalkozik. Ksszehasonlítja a mai gazdasági helyzetet a száz év előtti krizissel. Azután a világháboru utáni földbirtokreform hibáiról szól, majd kijelenti, hogy nem helyeselné a nagybirtokok megszüntetését és a hitbizományok leépítését. Ezután bejelenti, hogy a javaslatot elfogadja. A képviselők melegen üdvözlik.

A következő szónok Frühwirth Mátyás. Örömmel üdvözli a javaslatot és azt mondja, hogy a földbirtokreformnál is ilyen anyagi gondoskodás történt volna, akkor az is tökéletes munka let volna.

— A mezőgazdasági válság nem az eszközöktől függ, hanem a rendelkezések sorozatától, amelyre szükség van, hogy a kormány a mezőgazdaságot megmentse. A mezőgazdaságtól függ az egész ország élete és jóléte. (Ugy van! helyeslés.)

Ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszolt a felszólalásokra. Rámutatott arra, hogy nem politikai javaslatról van szó, hanem olyan javaslatot kellett megoldani, amely elől nem térhet ki a kormány. Az ország közvéleménye már tulajdonképpen elfogadta a javaslatot, mielőtt a Ház elé került volna. Az érdekeltek nem emeltek kifogást ellene és a Házban nem is hangzott el részleges kritika. Más megoldási módot senki sem ajánlott. Hangsúlyozta a pénzügyminiszter ezután, hogy a javaslatnak az a végcélja, hogy megtartsa a földet azok számára, akik eddig is tulajdonosai voltak, de a válság következtében saját hibájukon kívül súlyos pénzügyi helyzetbe jutottak.

Lehetővé kell tenni a gazdák számára, hogy feladataiknak maguk feleljenek meg és a válság ne szedje tovább áldozatait közülök. A szociálistákkal szemben hangsúlyozta, hogy azok az államok is, amelyekre a szociálista párt nagy befolyást gyakorol, nagy védelemben részesítik mezőgazdaságukat s nekünk is inkább többet kellene tenni ezen a téren, ha államháztartásunk megengedné. Nyomatékosan hangoztatta, hogy a közhite-lünk szempontjából semmiféle ag-gály ne mmerülhet fel a javaslat-tal szemben, sőt külföldön inkább elismerésre talál, ha látják hogy saját magunk is tudunk segíteni a bajunkon és azt fogják mondani, hogy annak az országnak alania

egészséges, amelynek ereje és akara-ta is van, hogy rendbehozza az átmeneti visszasságokat. Ha tovább vártunk volna, a bajok növekedtek volna és több áldozatot kellett volna hoznunk. Az állami garanciának az értéke úgy van limitálva, hogy a kormány áldozatkészségéből semmi kár nem származhat az államháztartás szempontjából. Szó sem lehet tarról, — mintha kicsinye spártszempontok vagy kortes tekintetek vezették volna a kormányt. Nagy, országos érdekű kérdés rendezéséről van szó. Nem is lehet feltételezni, hogy a kormány mellékszempontok szerint válogat azok között, akik segítségére szorulnak.

Nem folyamodtunk a kényszer-egyezségi eljárás módszeréhez, — csak azt akartuk lehetővé tenni, hogy békés egyezségi eljárás legyen megkísérélhető, hogy a gazda lélegzethez jusson, ideje legyen szorgalmas munkával kimenekülni az adósságokból.

Nagy többség helyeslése közben hangoztatta ezután a miniszter, hogy elsősorban a legfőbb támogatásra szoruló kisbirtokok megsegítésére fog igyekezni, de nem akarja kivonni a tehermentesítésből a középbirtokokat sem, melyek szintén szenvednek a válságtól. Ismertette a javaslatnak a parcellázásokra vonatkozó részét és azt hangoztatta, hogy a javaslat a nemzet megerősödését fogja szolgálni és körültekintő, szociális szempontok-tól vezetett birtokpolitikát jelent. A cél az, hogy minél több emberen minél gyorsabban lehessen segíteni, ezért kéri a javaslatnak lehető leggyorsabb tempóban leendő letárgyalását.

A miniszter nagyhatású beszéde után a Ház a javaslatot általános-ságban elfogadta. A részletes tárgyalás holnap kezdődik.

Az ülés 2 órakor ért véget.

Tüntetés Prágában a német követség előtt

Prága, márc. 19. Prágában este tüntetés volt a német követség épülete előtt. A tüntetők bevették néhány ablaktáblát, majd szétosztottak. Az ablakokra dobott kövek között egy ölomdarabot is találtak egy cédulával, amelyen ez áll:

»Le a németországi fassista diktatúrával!«
A tettesek kilétét nem tudták megállapítani. A követség épülete elé rendőrséget állítottak. (MTL.)

Wernernél

olcsó húsvéti áruk:

Elsőrendő dívatkalap 6.50-től
Oxford- és puplinging 5.60-től
Selyem dívatnyakkendő 1.30
Rövid alsónadrág 1.60

Márkás kalapok, finom fehérneműk és nyakkendő ujdonságok legnagyobb választékban.

Hitelbe Unió könyvecskérszámára

Ál-Schreibert fogták a Nyilastelepen

Előállították a debreceni rendőrségre egy embert, aki hasonlít a kofferes gyilkoshoz, de kiderült róla, hogy nincs semmi köze Schreiber Józsefhez.

Már több mint egy hete, hogy a szolnoki állomáson egy hetven centiméter hosszú útitáskába gyömöszölve megtalálták Nagy Mária holttestét, az agyafurt gyilkosról azonban mind a percig nem tudják, hogy hol és merre bujkál. Ezer és ezer kombináció merült fel Schreiber József Tamás szökését illetően, de a kofferes gyilkos még mindig nem került a rendőrség kezére.

Az elmúlt napokban a budapesti rendőrség nyomozásába az egész ország rendőrsége is bekapcsolódott s ma mindenütt és mindenki Schreiber Tamást keresi. Egyszer itt, majd meg amott tűnik fel a bujkáló kofferes gyilkos, de természetesen ezekről a feltűnésekről szóló hírek mindig közönséges téli kacskának bizonyultak. Ime: ez a téli abban is különbözik a többitől, hogy „kacsákat” tenyészt, s ezzel már is nagy konkurenciát csinált a nyárnak amikor tudvalevően igen sok a „nyári kacsa”.

Mindez azonban nem volt elegendő ahhoz, hogy a közönséget megkomolyítsa Sőt ellenkezőleg. Mióta budapesti rendőrség rádiógramjáról a debreceni közönség is tudomást szerzett a lapok útján, mindenki felsapott műkedvelő detektívnek. Keresik, nyomozzák ők is Schreibert s a leglehetősebb ötletekkel árasztják el a hatóságokat.

Igy történetet azután, hogy csütörtökön az a hír terjedt el Debrecenben, hogy Schreiber Tamás József itt bujkál valahol. Egyesek még azt is tudni vélték, hogy a rendőrség már el is fogta a kofferes gyilkost. Ezeknek a „téli kacskának” komoly emberek is felültek, úgvannya, hogy csütörtökön este többször felsengették telefonon a szerkesztőséget ezzel a kérdéssel:

— Igaz, hogy elfogták Debrecenben Schreiber Józsefet, a kofferes gyilkost a választ természetesen csak nemleges lehetett, mert hiszen a debreceni rendőrségnek semmi tudomása sincs arról, hogy Schreiber Debrecenben bujkálna. Sőt minden valószínűség amellet szól, hogy ha a gyilkos még magvar területen tartózkodik, nem lehet messze a fővárostól.

A közönség fantáziája ezúttal úgy működött, mint Wallace agya, akinek regényei közkézen forognak. Egyesek

a Kincseshegyen látták Schreibert, s mások viszont azt bizonyították, — hogy a Homokkertben bujkál. A délutáni órákban az a hír kelt szárnyra, hogy a kofferes gyilkost az Árpád téren látták —, ezúttal koffer nélkül.

De ez mind nem volt elég. Ha a „kacsa” elindul, nem egykönnyen áll meg. Rövid idő alatt a Bihari-telepen, majd az Olajútban és a Csige kertben is látni vélték Nagy Mária vakmerő gyilkosát. Azt mondanunk sem kell, hogy ezeknek a híreknek semmi alapjuk sem volt.

A debreceni rendőrség igenis bekapcsolódott a fővárosi rendőrség nyomozásába, de eddig semmi olyan nyomot nem talált, mintha Schreiber Tamás József Debrecenben bujkálna. Éppen ezért nincsen semmi értelme a közönség műkedvelői detektiveskedésének, amely csak arra való, hogy a hiszékeny embereket felültesse, a hatóságok munkáját pedig zavarja.

A sok mende-mondának volt valami alapja, amely azonban mégis „kacsának” bizonyult. Éjjel után ugyanis arról értesültünk a rendőrségen, hogy egy gyanús embert fogták el az egyik nyilastelepi kocsmában, aki igen hasonlít Schreiber Tamás Józsefhez.

A Nyilastelepen egy idegen férfi jelent me gesütörtökön s egyik vendégében tanyázva kalandos történeteket mesélt. A viselkedése gyanúsá vált a vendégek előtt s arról kezdtek beszélgetni, hogy nem-e ő a kofferes gyilkos. Az egyik vendég elővette zsebéből az újságot és nézte ott a Schreiber fényképét, majd felkiáltott:

— Ez Schreiber... a gyilkos!..

Erre a többiek is megnézték a képet s megállapították, hogy hasonlóság van a fénykép és a gyilkos között. — Azonnal értesítették a rendőrséget, — mely járőrt küldött ki és igazolásra szólították fel a gyanús idegent.

Az illető nem tudta magát igazolni s zavarában ellentmondásba keveredett, mire a rendőrségre kísérték, részletes kihallgatásra.

Itt a rendőrségen hamarosan kiderült, hogy ál-Schreibert fogták a Nyilastelepen. Erre a kihallgatás után mindjárt el is engedték az ártatlanul meggyanusított embert.

Hajsza Budanest környékén a gyilkos után

Budapest, március 19. Schreiber Tamás tegnap délután az Izabella téren látta egyik ismerőse. Az illető bejelentette a rendőrségen, akit azonnal ott tartottak, mert egyike azoknak, akik elősegítették a gyilkos menekülését. Délelőtt o szigetszentmiklósi csendőrség értesítette a főkapitányságot, hogy állítólag az egyik lakihegyi majorban látták Schreiber Tamást. A csendőrség rávonatban kutatta át a területet. Más bejelentés szerint Schreiber ma délelőtt a Németvölgy környékén tartózkodott és a Svábhegy felé menekült. A kérdéses területet rendőrségi gyűrű zárja körül.

Budapest, március 19. Délután megadott az a fellelvés, hogy Schreiber Tamás a Németvölgy, Mártonhegy és a Svábhegy környékén tartózkodott volna ma délelőtt. Az a férfi, akit Schreiber Tamásnak vélték, Bódy Károly dr orvos volt, aki eau betegét ment látogatni s

hogy útját megrövidítse, egy gyalog ösvényen haladt célja felé és ez okozta a tévedést. Most a rendőrségen abban biznak, hogy Schreiber Tamás a Szigetszentmiklós körüli egyre szűkülő láncban van s remélik, hogy bizonyosan sikerül elfogni.

A rendőrség igyekezete arra is irányul, hogy Daday Dezsőt, Schreiber legjobb barátját elfogják. Daday volt az a markáns orru férfi aki magát a Hajnal utcai lakásban Schreiber sógorának adta ki. Állapos a gyanu, hogy a Schreiber esetleg Daday Dezső hamis néven kivett lakásán tartózkodik.

Pécs, március 19. Pécsen ma dél előtt őrizetbe vettek egy magát Dinét Lipótnak nevező egyént, akire feltűnően ráillik Schreiber Tamás személyleírása és a balkezén egyik új csonthatása is megvan. Bemondott adatainak valódiságát most ellenőrzi a rendőrség.

Magas kítüntetés!

Itt van!

Öfelsége a szerelem

Ebben is a magyarok vezetnek.

Fellépnek:

a bűbájos
a boszorkányos ügyességtől
az aranyos kedélytől

Nagy Kató
Halmay Tibor
Szóke Szakáll

23-áig, hétfőig.

Hétköznap fél 7 és 9 órakor, vasárnap, fél 5, három-
negyed 7 és 9 órakor. — Vasárnap délelőtti 11
órákor ifjúsági előadás.

Vigszínházban

Fűszerkereskedők vasárnapi munkaszünete

Régi óhajta valósul meg a fűszerkereskedők nagyobb részének akkor, midőn a vasárnapi munkaszünetért sorompóba lépnek; egyéb üzletek, főnök úgy mint alkalmazott, már évek óta élvezik ezt az állapotot. A szakma előkelőbbjei már régóta sürgetik a vasárnapi zárvatartást, ami egy kisebb ellenállásán rendszerint hajótörést szenvedett. Hogy a mozgalomnak mist egy erőteljes lökést adjanak, Kontsek László összehívásával megtartott igen látogatott értekezleten elhatározták, hogy folyó hó 22-én, vasárnap saját elhatározásuk alapján zárvatartják üzletüket az összes főbb utvonalak kereskedői, a mozgalom hoz a kiskereskedők is csoportosan csatlakoznak. Tagadhatatlan, hogy a gondolatnak minden jogosultsága megvan és a közönség éppúgy meg fogja szokni 1—2 vasárnap után szükségletének hétköznapra be szerzését, mint ahogy a mézár-szék és hentesüzletek téli vasárnapokon való zárvatartását azonnal tudomásul vette és ahhoz alkal mazkodott. Debrecen kereskedője lesz a vidéken a bátor kezdeményezés és önszántu megvalósítás dicsősége, amellyel a vasárnapnak ezt a teljes nyugvásra való felhasználását lehetővé teszi, amely üdítő lesz főnökre és alkalmazott-ra egyaránt. A kérdés egyébként

a kereskedelmi miniszteriumban is érdemi elintézés alatt áll és a kötelező elrendelés nem fog soká magára várni, hiszen közérdekű dolog ez főnökre és alkalmazott-ra egyaránt, amit a közönség is bizonyára szívesen vesz tudomásul.

MEGHALT A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓ ALELNÖKE.

Budapest, március 19. Fái Fáy Gyula volt nemzetgyűlési képviselő, a Társadalombiztosító Intézet alelnöke, ny. h. államtitkár ma délután Budapesten 65 éves korában meghalt.

—oooOooo—

LELŐTTE A SOFFÓR A PAPOT.

Romániai esemény.

Bukarest, március 19. Csireagu Péter gör. keleti lelkész Bukarestbe jött, hogy autót vásároljon magának. Mikor az autót megvásárolta, soffórt is fogadott és két revolvert is vett, amelyek közül az egyiket a soffórnak adta át, hogy legyen mivel védekeznie, ha az uton valaki megtámadná őket. Utközben az új soffór megállította a gépet s lelőtte a papot, majd a pap pénzével és autójával megszökött.

Üzenet a Nagyközönséghez

Ma kezdődik a
nagy husvéti vásár

Csipeáruház
Kossuth u. 4

Májusban megnyílik a kórház, melyet a legmodernebbül rendeznek be

Döntés történt az egyes osztályok ágyszámának tekintetében. — Dr. Genersich Andor lesz az igazgató. — A többi orvosi kinevezésnél figyelembe veszik a debreceni szempontokat. — Láng Sándor főorvos nyilatkozata.

Dr. Vásáry István polgármester megbízásából dr. Láng Sándor tisztifőorvos igen fontos tárgyalásokat folytatott Budapesten a kórház különböző természetű ügyeiben. A tárgyalásokról dr. Láng Sándor tisztifőorvos a következő nyilatkozatot adta a Debrecen munkatársának:

A város vezetőségének megbízásából Budapesten tárgyaltam dr. Réthfalvy Gyula miniszteri tanácsos és dr. Genersich Andor designált kórházi igazgató főorvos urakkal az állami Horthy Miklós kórház ügyében. Annak az eldöntéséről volt szó, hogy a kórházban felállítható férőhelyek száma fedje-e Debrecen város közegészségügyi szükségletét s ha egyelőre nem is, a közeljövőben megvan-e a lehetőség arra, hogy a kórházban a növekedő szükségletekkel lépést tartva a kívánt mértékig kifejlesztessék.

A városi kórház méreteire és a közegészségügyi szükségletekre tekintettel 386 ágyszámmal kéri a kórházat felszerelni, természetesen röntgennel, prosecturával, laboratóriummal.

Az előmutatott már ágyakkal berajzolt kórtermek térképei azonban ennyi létszámot nem engednek meg, nem pedig azért, mivel több olyan helyiséget kellett elvenni a gyógyítás, így a betegek érdekében, amit mi ágyakkal véltünk betelepíthetni, például a gümőkóros pavillon elől részben külön belgyógyászati röntgent és vegylaboratóriumot, hátsó részben pedig étkezőhelyiséget terveznek, amely helyiségekben csaknem 20 ágyat lehetne elhelyezni. Ez természetesen a betegek s gyógyítás érdekében van így. Ezen alapon a gümőkóros pavillon a véle szemben levő belpavillonban összesen 112—120 ágy helyezhető el így. Ami tehát a tüdőbetegek elhelyezését illeti, a rendelkezésre álló ágyak száma a tüdőbeteg pavillonban 53—60, a könnyebb esetek számára a belpavillonban 10 és a sebészeti gümőkórosok részére a sebészeti pavillonban 30—40 ágy fog biztosítani, összesen tehát körülbelül 110 ágy. A sebészeti pavillon ágyszámja 60, a női bőrbeteg osztálya 22, a megfigyelő 6, a fertőző osztály 72 ágyra állítatik be. A miniszterium képviselői kijelentették, hogy a szükséghez mérten amennyire a hely csak engedi, az ágyak számát bármikor növelni tudják, mert olyan készlettel rendelkeznek, amivel egyik napról a másikra be tudnak állítani pótágyakat s ebben a tekintetben a tapasztalás fog irányt szabni.

Prosectura, laboratórium s röntgen nélkül szerintük is elképzelhetetlen ma már egy modern kórház. rthy Miklós köz-

kórházban két röntgenkészülék lesz, egyik a gümőkóros pavillonban, a másik a sebészetben.

A fertőző betegek elhelyezését tekintve a miniszterium honorálni kívánja Debrecen városának kívánását, amely szerint a ragályos pavillont 40 ágygal s a külön typhus pavillont 32 ágygal rendezze be.

A typhus halálesetek a fertőző betegségek halálozási számának 50 százalékát teszik, 20 év óta évente jelentkező csapást jelent nálunk a typhus s nem tudtuk eddig megtalálni a kulcsát ennek a makacs helyi járványnak. Ujabb kutatások kimutatták az emberről emberre való átterjedés útját. Ha most már egy olyan kórházi osztállyal fogunk rendelkezni, ahová az első eseteket el tudjuk különíteni s eme első esetek fonálán felkutathatjuk a bacteriumvirítókat, akik rendszerint a város valamely pontján indítják meg s hintik szét a ragályt, akkor ezeket a bacteriumvirítókat a kórházi osztályon belső fertőtlenítésnek vehetjük alá s így megakadályozhatjuk a typhus-eseteknek sokszor százakra rugó jelentkezését.

Szemosztályt külön egyelőre nem tervez a miniszterium, de ígéretet kaptam arra, hogy mielőtt a kórházigazgató szükségét látja, mi sem lesz könnyebb, mint 10—15 ágyat erre a célra elkülöníteni. Erre a célra a sebészeti osztálybal eltűsöz szárnya kis átalakítással alkalmas lesz.

A megnyitást a miniszterium május havában igéri. Réthfalvy miniszteri tanácsos ur megígérte, hogy a nem társadalombiztosító tüdőbetegek elhelyezése tekintetében a Debrecen körüli kórházaknál szívesen közbejár, hogy a kórház megnyitásáig elhelyezhetőek legyenek.

Genersich Andor kórházigazgató ur megemlítette, hogy a napozósarnok nélkül el sem tudja képzelni a tüdőbetegek kezelését, így annak felállítását, mielőtt a pénzügyminiszterium részéről a fedezet biztosítva lesz, meg fog történni.

A kórházi utaknak, kórházudvarnak rendbehozatalára a napokban kiadják a pályázatot a közmunkákról szóló rendelkezések alapján. Hogy az átalakítási munkák nem mehettek olyan gyorsan, mint ahogy kívánatos lett volna, azért történt, mivel a kórház átvetelét szabályozó szerződéses alapkormány a miniszterium és a város között még nem cserélődött ki, már pedig az állam addig húzódik, hogy nagyobb investációk megtételétől, de mielőtt a szerződés mindkét részről aláíratik, rohamléptekkel fog közeledni a megnyitás felé.

Az orvosi kinevezések kérdésében a miniszteriumnak raacs-

zkodni kell minden kinevezés legfőbb elvéhez, a legjobb képítéshez. Debrecen immár oly kiváló szakérővel rendelkezik, hogy ennek az elvnek érvényesítése mellett is Debrecen javára fog eldőlni a kérdés. A kórház igazgatójának idegenből való kijelölése azért történt, mivel dr. Genersich Andor a miniszterium státusához tartozó tisztviselő, aki egy állami intézmény megszűntével rendelkezési állományban van.

Ami pedig Debrecen városának további kórházi alapítási kötelezettség alól való felmentést illeti, azt a miniszterium szerződésbe nem foglalhatja, de erre nincs is szükség, mert egy olyan szerves intézmény, mint egy kórház magában hordja a fejlődés és fejlesztés szükségességét. Erre élénk példa az állami gyulai kórház esete, ahol az állam a szükséghez képest spontán 1500 férő férőhelyre fejlesztette a kórházát, holott a fejlesztésnek eme méreteiről vagy arról, hogy Békésgyula fölmentetett volna szerződésileg a

további kórházalapítási kötelezettsége alól, a miniszterium és a város közötti szerződésben egy szót sem foglaltak. Ha a kórház fenntartását az állam vállalta, természetesen nem fogja megméríteni azt amellet az ágyszám mellett, amivel megindította, hanem azt a szükséghez mérten bővíteni fogja.

A miniszterium képviselőivel folytatott megbeszélés után nekem az a benyomásom, hogy a miniszterium a legjobb akarattal kezeli a kórházunk ügyét, türelmetlenül várja azonban a szerződés kölcsönös kicserélését s itt az akadályok elhárítását, hogy mentől hamarabb adhassa át azt a forgalomnak. A miniszterium képviselőiben tárgyaló dr. Réthfalvy miniszteri tanácsos ur arra kért, hogy mondjam meg idehaza azt, hogy a népjóléti miniszterium a kórházkérdés miatt onnyi rossz tapasztalatokat szerzett, ezáltal méltán bizalmatlanná vált debreceni közönséget semmi irányban nem akarja megrövidíteni, ellenkezőleg a legnagyobb jóakarattal, készséggel óhajtja a fennálló törvények és rendeletek korlátai között Debrecen városát kiszolgálni s mielőtt a miniszter ur döntése kezében lesz — s ez már a közeli napokban várható — személyesen jön le a kórházigazgatóval a munkák gyors befejezésének irányítása céljából.

Részben teljesítette a színház kérését a város

Kardoss színházigazgató és a színház elnöke kérelme a közművelődési bizottság előtt. — Érdekes terv a színház olcsóbb helyeinek, az erkélyüléseknél szaporítására.

A közművelődési bizottság dr. Vásáry István polgármester elnöke mellett ülést tartott, amelyen több fontos ügyet tárgyaltak meg. Az ülésen dr. Kupinszky Sándor aljegyző referált.

A bizottság elsősorban megválasztotta a muzeumi és a zeneiskolai felügyelőbizottság tagjait. — Ujabb egy esztendőre ugyanazokat választották meg, akik eddig működtek a bizottságokban, névszerint:

A muzeumi bizottság tagjai lettek: Boldizsár Kálmán, Sz. Kun Béla, Láng Sándor, Márk Endre, Papp Károly;

A zeneiskolai felügyelőbizottságba megválasztották: Kőlcsey Sándort, Sz. Kun Bélát, Lukács Józsefet, Neuber Edét és Nyiri Ernőt.

Ezután áttért a bizottság a színház ügyeinek tárgyalására.

Ugy Kardoss Géza, mint a színház elnöke kérelmet nyújtottak be arra vonatkozólag, hogy a város függessze fel annak a kölcsönös törlesztését, amelyet a múlt évben adott Kardoss Gézának.

Ez a kölcsön egyszer 20.000 és egyszer 15.000 pengőt tett ki, de ebből 7000 pengőt nem is kölcsön volt, hanem csak előtérítés volt, idei

szubvencióra. A fentmaradó 28.000 pengőt az 1930—31. és az 1931—32. évi szubvencióból hat egyenlő részletben kellett levonni. — Már 9334 pengőt a házipénztár leírta, és ebben az esztendőben még 4667 pengőt kellene visszatartani.

Kardoss Géza azt kérte, hogy ebben az évben már ne kelljen törlesztenie semmit, sőt azokat a részleteket is, amelyeket levontak ugyan, tekintse le nem törlesztettnek és a visszatartott összeget fizessék most ki.

A kérelmekre nézve dr. Kupinszky Sándor előadta azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a levont részleteket ne utalják ki, mert a már befizetett összeget nem lehet visszatéríteni, ezzel szemben a még esedékes 7000 pengőt levonás nélkül utalják ki.

Kardoss Géza színházigazgató bejelentette, hogy sok kötelezettsége van, és ezeknek csak úgy tud megfelelni, ha a város teljes egészében teljesíti a most előterjesztett kérelmét.

A felszólalások során a bizottság megállapította, hogy a 4667 pengőt nem jelentene semmi segítséget, éppen ezért javasolják hogy azt a 9334 pengőt is fizesse ki a város, amelyet ebben az évben levontak.

A bizottság javasolja, hogy Kardoss Géza készfizetői kezeléséről kérjen a város nyilatkozatot arról, hogy nem emel kifogást amiatt, mert a város ebben az évben a levonásokat elmulasztotta, — tudniillik ha kifizetik a levont részleteket, — és nyilatkozatot adjon arra is, hogy a város az adósságoknak a szubvenció által nem fedezett részére igényt tarthat és ezt a követelést bármikor behajthatja. Javasolják, hogy a 12.000 pengő 1928-beli vigalmiadó tartozást töröljék.

A bizottság ilyen értelemben tesz javaslatot a kisgyűlésnek.

Felhívta a közművelődési bizottság azt a régi hetes bizottságot, hogy a következő évadban a színház ügyeinek tanulmányozásával intenzívebben foglalkozzék és természetesen elő megfelelő javaslatokat.

Az ülés végéig Kardoss Géza szinigazgató bejelentette, — hogy igen érdekes terv merült fel, melynek végrehajtásával növelni lehetne a színház befogadóképességét az olesó üléshelyeken.

A terv szerint az első emeleti oldalpályákat megszüntetnék és ezek helyett mindenütt három-három sor erkélyülést építenének végig az első emeleten. Így a közönségnek az az intelligensebb rétege is, amely nem tud a földszinti helyekre jegyet váltani, gyakrabban eljárhatna a színházba, a melynek a befogadó képessége így jelentékenyen megnövekednék.

A tervvel behatóbban foglalkoznak majd.

Dr Varga Zsigmond egyetemi tanár előadása a manizmusról

Tegnap este hatórai kezdettel tartotta meg a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr Varga Zsigmond th. tanár előadásorozatának utolsóelőtti részét. Az erő képzetről, a manizmusról tartott igen érdekes, színes előadást. A primitív ember felismerte már régen, hogy létezik egy rendkívüli sajátosság a dolgokban, ez az erő, a mana. Manája van a harcosnak, törzsfőnöknek, varázslóknak, továbbá állatoknak, növényeknek, tárgyaknak. Az erő bizonyítéka a siker. A mana hatásait — így közte a varázslást ismereti az előadó.

A mana egyik jelentősége a szentiség jelentősége. A varázslás és vallás közötti hatalmas differenciát rajzolja meg.

A mindvégig igen élvezetes, amellel érdekes és tanulságos előadás után a tudós professzort lelkesen ünnepelte a közönség.

(Cs. I.)

MŰSORVÁLTOZÁS A RÁDIÓBAN.

A mai, péntek esti rádióműsor, a legutóbb bekövetkezett változások miatt így alakul:

Az eredetileg hírdetett esti 6.30 órakor kezdődő Walkür előadás első felvonását teljes egészében közvetíti a rádió, ezután azonban este nyolc órakor átkapcsol a Vigadóban levő mikrofonjára és onnan Szigeti Józsefnek, a világhírű hegedű művésznek a hangversenyt közvetíti. A rádióhallgató közönség bizonyára örömmel fogadja e változást, annál is inkább, mert a hosszú időn át külföldön tartózkodó hegedű virtuózt régen hallotta. A Szigeti hangverseny befejezése után kb. 10.15 órakor pontos időjelzést, időjárás jelentést, híreket ad a rádió majd pedig Bura Károly cigány muzsikájának a Metropol-szálló étterméből történő közvetítésével zárja aznap műsorát.

000000

Anny jelszava: „A legjobbat legolcsóbban“.

A debreceni törvényszék elé került egy kosárfonó, aki öt évig raboskodott a román király ellen elkövetett merénylet miatt

Ugy összeverték a románok, hogy elvesztette a beszélőképességét. — Éhségében lopott a szerencsétlen ember.

Rendkívül érdekes bűnügyet tárgyalt csütörtökön délelőtt a debreceni törvényszéken dr Tóth János törvényszéki egyesbíró. Gróf (ez a vezetékneve) Rezső Árpád kolozsvári kosárfonó került a vádlottak padjára lopással vádolva. Az ügy részletei a következők:

Gróf Rezső Árpád Newyorkban született, innen került haza Magyarországra a háború előtt. Kolozsváron telepedett le, kitanulta a kosárfonó mesterséget. A háború befejezése után tagja lett egy özszeesküvésnek és közte volt annak az elszánt társaságnak, amely 1924-ben Kolozsváron a román király ellen az emlékezetes merényletet elkövette.

Gróf Rezsőt elfogták és a haditörvényszék öt évi súlyos börtönrre ítélte. A vizsgálat tartama alatt

a román katonák bajonettel beleszurkaltak a gyomrába, a fejét pedig annyira összeverték, hogy elvesztette a beszélőképességét.

Igy raboskodott a szerencsétlen magyar ember öt éven keresztül egy dohos pincebörtönben, míg az elmúlt évben végre szabadlábra került.

Egy fillér nélkül a magyar nőtárra hozták a román detektívek Gróf Rezsőt és itt áttették magyar területre. — A szerencsétlen férfi éhesen, rongyosan állott a határon,

még arra sem volt képes hogy kenyeret kérjen.

Az éhség bűnre haitotta: belopózott egy nyitott udvarra és a kamrából kenyeret és szalonnát lopott. A esendőrök elfogták és be kísérték a debreceni törvényszék fogházába.

A tegnapi főtárgyaláson a vádlottat egy siketnéma-intézeti tanár tolmácsolása mellett hallgatták ki a bíróság. A hozzá intézett kérdésekre adott feleleteit leírta és így védekezett a vád ellen.

„Éhes voltam, nem bírtam tovább! — írta az egyik papírszálra. Azután a román rémségek kerültek szóba.

A vádlott feltépte a hasán az

ingét és megmutatta a helyet, ahol a bajonettel átdöfték.

Amikor a »román« szót hallotta, lehetetlenül eltorzult az arca és fenyegetve rázta az ökleit. Lát-szott rajta, hogy rettenetes emlékek ébrednek benne. A törvényszék méltányolta az enyhítő körülményeket és egy hónapi fogházra ítélte. — Az ítélet jogerős.

A sokat szenvedett Gróf Rezső pár nap múlva kitölti büntetését és elhagyja a fogházat. Ekkor újra nagy megpróbáltatás elé állítja az élet: hogyan keresse meg a mindennapi betevő falatot. Meny-

nyire üdvös lenne, ha az ilyen menekült magyarok sorsának irányítását egy állami szerv intézné, amely állást szerezne ezeknek a szerencsétleneknek, akik egyedül igaz magyar érzésük miatt kerültek a nyomorba. Gróf Rezső sorsára felhívjuk a jószívű emberek figyelmét, különösen az iparosokét: igen képzett kosárfonó, a kit akár ebben, akár más szakmában nagyon jól használhatnának. Ha ilyen irányu bejelentés érkezik, szerkeztőségünk szívesen továbbítja ezt a sokat szenvedett iparoshoz.

Halálos szerelem

Mellbelőtte magát egy kunszentmiklósi földbirtokos.

Budapest, március 19. Elegáns, 30 év körüli fiatalember szállt ki tegnap este egy autóból a Pannónia-szálló előtt. Az első emeleten fürdőszobás lakást bérelt az új vendég, aki Szabó Lajos 33 éves kunszentmiklósi földbirtokosnak jelentette be magát. Még tegnap este kifizette a szoba árát, azzal a megjegyzéssel, hogy valószínűen még a mai nap folyamán el fog utazni és nem akarja, hogy szobaszámlájával az utolsó pillanatban kelljen törődnie. A földbirtokos ezután fölment szobájába, megfürdött, felöltözött, majd a szálló éttermében megvacsorázott, úgy hogy a szálloda személyzete semmi gyanusát sem talált viselkedésében. Abban sem találtak semmi különösöt, hogy később szobájában még sokáig égett a villany.

Reggel 6 óra tájban, amikor a szálloda szolgálja éppen a vendégek cipőit vitte tisztítani. Szabó szobájából tompa dörrenést hallott. A háziszolga azonnal fellármázta a szálloda személyzetét, feltörték a szoba ajtaját s ágyában nagy vértócsában találták a földbirtokost, akinek melléből ömlött a vér. A szálloda azonnal értesítette a mentőket, akik megállapították, hogy Szabó Lajos mellbelőtte magát és a golyó nemesebb testrészeket sértett meg. A mentőorvos véleménye szerint felépüléséhez nincs sok remény. Az életveszélyes állapotban levő földbirtokost

a mentők a Rókus kórházba szállították.

Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget is, ahonnan bizottság szállt ki és az íróasztalon két levelet talált. Az egyik levél le volt pecsételve, címzése ez volt: Behm Károly, VII., Péterffy Sándor ucca 44. szám. A másik levél nyitva volt, ezt az öngyilkos a rendőrségnek címezte. Ebben csak ezt írta: „Önszántamból vetek véget életemnek, utolsó óhajként kérem a rendőrséget, hogy ne boncoljanak fel s a lepecsételt levelet nagybátyámhoz, Behm Károlyhoz juttassák el.“

A rendőri bizottság természetesen kiszállott a Rókus kórházba is, ahol azonban a még mindig eszméletlenül fekvő Szabó Lajost mindeddig nem sikerült kihallgatnia.

A családtagok érthetetlennek tartják, hogy Szabó Lajos miért követte el öngyilkosságát, hiszen rendezett anyagi viszonyok között élt. Nővére úgy sejt, hogy egy romantikus szerelem miatt akart talán megválni az életől. Hosszu ideje udvarolt ugyanis egy leánynak, akit feleségül is akart venni. Néhány nappal ezelőtt Szabó Lajos nővére szokatlan levertséget észlelt bátyjánál. Nem tartja lehetetlennek, hogy esetleg a leánnyal összevesztett és szerelmi bánatában akart a halálba menni.

A SPANYOL KIRÁLY MEGKEGYELMEZETT A HALÁLRA ÍTÉLT KAPITÁNYNAK.

Madrid, március 19. A király kegyelmet adott Secüles kapitánynak, akit a jacai hadbíróóság halálra ítélt és büntetését életfogytig tartó fogságra változtatja át. A hivatalos lap holnapi száma közli az erre vonatkozó rendeletet.

Az ifjuság az uccákra tudulva, zajosn kiáltották: Eljen Secüles kapitány, le a halálbüntetéssel!

— A Kereskedők és Utazók Egyesületet értesíti tagjait, hogy szezonzáró szokásos szombat esti családi összejövetelt, folyó hó 21-én, kilencórai kezdettel is megtartja. Vigalmi Bizottság.

32

fillér

egy pár saját gyártmányu, tartós strapa-zokni.

Benyáts Emil áruhíza, Debrecen.

A legkiválóbb olasz repülőfőszít két társával a tengerbe zuhant

Róma, márc. 19. Ma délután a Savoya 64 jelzésű repülőgép, amelyet Caro Maddalena alezredes és Ceconi százados, valamint Da Minte alhadnagy motorkezelő ve-

zetett, a tengerbe zuhant. Megmenekülni egyiknek sem sikerült. — Maddalena alezredesnek volt az olasz tiszték között a legtöbb kimentése.

Képviselőjelölteknek sem lesz hitelük a korcsmákban

Budapest, március 19. A Vendéglő és Korcsmárosok Szövetsége érdekes körlevelet intézett tagjaihoz. Utalt arra, hogy a politikai helyzet szerint különböző állanak az országgyűlési választások. Ennek aktualitásából felhívja a szövetség tagjainak figyelmét arra, hogy a választások idejére rendszerint jellemző a korcsmai élet. A képviselőjelöltek a maguk külön szám-

lájára rendelnek szeszitalokat, amelyeket persze mások fogyasztanak el. Az ilyen számlák kiegyenlítésénél mindig baj volt, most azonban a korcsmai hitelről szóló rendelet erőlyesen megtiltja, hogy szeszitalt bárkinek a számlájára kiszolgáltassanak, tehát a képviselőjelölteknek sincs hitelük a korcsmákban.

Gál Jenő a minden áron való ellenzékieskedésről

Budapest, márc. 19. Dr. Gál Jenő országgyűlési képviselő a következő nyilatkozatot tette: — A képviselőház tegnapi ülésén azokkal szavaztam, akik a miniszterelnök urnak Györki Imre képviselőtársam interpellációjára adott választást tudomásul vették. Emiatt a »Népszava« támadást intézett ellenem. — Feleletem nagyon egyszerű: azért vettem tudomásul a miniszterelnök ur választást, mert meggyőződésem, hogy azt a munkaprogramot, melyet a kormányzó jubileum alkalmából hozott törvény felől, se egy év alatt, se két év alatt elvégezni nem lehet. Ez az igazság. Hogy ez az állásfoglalásom egyáltalán nem érinti az elvi nagy kérdésekben vallott, hosszú évek óta szóban és írásban

hirdetett politikai meggyőződésemet, azt mindenkinek tudnia kell. De leginkább tudnia kell a Népszavának, mert emlékezni tartozik azokra a védelmekre, amelyeknek hosszú során önzetlenül állottam mint védő, szerkesztői és munkatársai mellett úgy a szakbírók, mint az esküdtszék előtt. A választójog, a gyülekezési szabadság, a sajtószabadság — és minden szabadságjog érdekében eddig folytatott és az ezután elkövetkezendő harcokban kivettem és kivesszem a részemet. Megalkuvás nélkül. De sohasem leszek kaphatók arra, hogy a minden áron való ellenzékieskedés címe alatt lelkiismeretszavazsak.

Magyar delegátusok felszólalásai a középeurópai gazdasági nagygyűlésen

Bécs, március 19. A középeurópai gazdasági nagygyűlés csütörtöki ülésén szívélyesen üdvözölték Dollfust, az új mezőgazdasági minisztert, aki beszédet mondott, főként a legtöbb kedvezmény kérdésével foglalkozva. A gyűlés további folyamán Hantos Elemér ny. államtitkár emelkedett szólásra, hangsúlyozta a középeurópai államok agrárpolitikai téren való közelségének fontosságát. Rámutatott ezután a preferenciális vámrendszer jelentőségére, de hangsúlyozta, hogy ez a rendszer nem egyenlítheti ki a termelési költségek téren tapasztalható fantasztikus méretű elteretést. Hantos dr. ezután az ipari és agrárállamok között fennálló ellentétkeket foglalkozott. Hiha lenne — mondotta —, ha azt a két államesoportot egymással szembenállónak tekintenék. Az ipari és agrárállamok között ellenkezőleg előbb-utóbb létre kell jönni az együttműködésnek.

Riedl követ a preferenciális vámok kérdésében benyújtott határozati javaslatnak a következő módosítást indítványozta: „Mint hogy a Népszövetség kereskedelempolitikai fáradozásai eredménytelenek maradtak, a VI. középeurópai gazdasági konferencia felszólítja a résztvevő kormányokat, hogy haladéktalanul közvetlenül tárgyaljanak a középeurópai gazdasági problémáiról és ha csak képesek is-

juttassák azí mielőbb megoldáshoz. Gratz Gusztáv dr. volt magyar külügyminiszter kijelentette, hogy Riedl módosító javaslatával egyetért. Félreismerése a preferenciális rendszernek — mondotta a szónok — azt hinni, hogy bárki is hozzászólhat egy bizonyos országba irányuló behozatal fokozásához. A preferenciális javaslat magában véve csupán az a célja, hogy a behozatal megoldását módosítsa, mégpedig olyan értelemben, hogy bizonyos kedvezményeket élvező országok fognak nagyobb mértékben részesedni a behozatban, mint más országok, amelyek nem tartoznak konkrét esetben kezdeményezettek közé. A preferenciális rendszert ki lehet építeni védővamos és szabadkereskedelmi szelvényben. Ilyen hatása nem magának a rendszernek lesz, hanem a felépítési módnak. A szónok szerint nem helytálló az az aggodalom, hogy a preferenciális rendszer bevezetésének harmadik ország részéről retorziós rendszabályok lesznek a következményei. Veszedelem abból származhatna, ha minden tengerentúli nagyobb állam összefeltartana, hogy megakadályozza a középeurópai országok közötti szorosabb viszonyt. Ez azonban olyan eszközök felhasználását jelentené amelyek a kereskedelem politikai problémáiról és ha csak képesek is-

Károlyi Gyula gróf külügyminiszter római látogatása

Róma, március 19. Károlyi Gyula gróf magyar külügyminiszter március 23-iki római látogatásának bejelentésével kapcsolatban a lapok kijelentik, hogy nemcsak azért jön Rómába, hogy a gabonakonferencián résztvegyen, hanem azért is, hogy az olasz kormány-nál látogatást tegyen.

Károlyi Gyula gróf magyar külügyminiszter most jön először Olaszországba. Ezt a körülményt felhasználják arra, hogy látogatásának jelentőségét kidomborítsák a lapok. A lapok jelentik, hogy kétségtelenül megbeszélést fog folytatni Grandi külügyminiszterrel.

A nagy nemzeti feltámadást nem újabb háborútól várjuk, mondotta Apponyi Albert

Bizik abban, hogy a nagyhatalmak hozzájuttatják az országot a külföldi kölcsönhöz.

Páris, márc. 19. A párisi magyar egyesület este hódoltát adta le a Magyar Házban Apponyi Albert gróf iránt. Az ünnepély a Himnusz eléneklésével kezdődött, mely után dr. Müller Lipót a párisi magyar egyesület ügyvezető elnöke tolmácsolta a párisi-magyar kolónia tagjainak örömet afelett, hogy körükben tisztelheti az ország egyik legkiválóbb fiát.

Az üdvözlésre válaszolva gróf Apponyi Albert az általános gazdasági állapotokkal foglalkozott. Magyarország gazdasági téren — mondotta — még mindig a súlyos megpróbáltatások idejét éli. Súlyos vigasztalás, hogy a művelt világban ma kb. minden nemzetnek ez a sorsa. Biztató jelenség, hogy amint általános a gazdasági nyomorúság, épügy általános az a törekvés is, hogy a nemzetek egyesítsék erejüket annak leküzdésére. Ez nem azt jelenti, hogy azok a nemzetek, amelyek nemzeti becsületükbe, önértékükben s jogaikban súlyos sérelmeket szenvedtek, ezek be a sérelmekbe belenyugodjanak s ezek orvoslásáról lemondjanak, hanem jelenti annak felismerését, hogy épen az elveszett javak visszaszerzése szempontjából ma az a legfontosabb probléma, hogy fenntartsák a nemzeti létező tényezőit — az anvagiakat ép úgy, mint az erkölcsieket.

Gazdasági téren biztató jelenség — mondotta — hogy a francia kamara legközelebbi törvénybe iktatja a hágai és párisi egyezményeket. — Idáig a francia belpolitikai helyzet hátráltatta a ratifikálást. Remélem, hogy ez most már akadálytalanul megtörténik. Magyarország ezzel visszanyeri pénzügyi szabad önrendelkezési jogát, a ratifikálás után a nagyhatalmak igéretéhez képest hozzájut ahhoz a külföldi kölcsönhöz, amelyre régebben szüksége van a munkanélküliség enyhítése szempontjából.

Befejezésül Apponyi Albert gróf ezeket mondotta:

— A nagy nemzeti feltámadást nem újabb háborútól várjuk, mert újabb háború kockázatot jelentene s balul üthet ki, de meg kell érlelni annak a nemzetközi elismerésnek, hogy a békét nem az biztosítja, ha ragaszkodnak a mistáni lehetetlen állapotoknak fenntartásához, hanem a művelt világ legjobbjainak együttműködése mellett bölcs belátással keresik az orvoslást. A békét csak az biztosíthatja, ha a jövő nemzedék a mostani nemzedéknél okosabb lesz és békés eszközökkel igyekszik megvalósítani azt, amit Magyarország revízióknak neveznek, vagyis ha Európában olyan állapotokat teremt, amely alkalmazkodik valamennyi nemzet életérdekeihez.

A KIE ORSZÁGOS KÖZPONTJÁNAK HUSVÉTI TANULMÁNYUTJA.

Losonc, Besztercebánya, Magas-Tátra, Vág, Pozsony.

Időpontok, utazás: Indulás április hó 7-én Budapest keleti pályaudvarról reggel 6 órakor, megérkezés Losoncra délután 14.49. A város és a KIE megtekintése.

Április 8-án 6.02 indulás Besztercebányára Zólyomon keresztül, megérkezés 8.52. Város, muzeum, KIE megtekintése.

Április 9-én indulás Besztercebányáról 6.47, megérkezés Poprádra 15.44.

Április 10-én Ótátrafüred, Tarajka, séta a kistarpataki völgyben, a kis és a nagy vízesések, Zerge-szálló megtekintése stb. Indulás Csorbáról 19.45, visszaérkezés Poprádról 20.12.

Április 11-én indulás Poprádról 8.12, megérkezés Ruttkán keresztül Zsolnára 13.27. Ebéd és a város megtekintése. Továbbindulás 15.55, megérkezés a Vággyógyén keresztül Pozsonyba 22.20.

Április 12-én Pozsony és a KIE megtekintése.

Április 13-án indulás Pozsonyból 11.10, megérkezés Budapestre 21.46.

Költségek. E 7 napos páratlanul szép tanulmányut összes költsége 90 pengő, melyben beemfoglaltatik az utiköltség Budapestről Budapestig, szállás és napi háromszori étkezés, valamint a cseh vízum ára, továbbá a társai vilamosok költsége.

Kik vehetnek részt? Résztvehetnek férfiak és nők vegyesen 16 évtől felfelé.

Jelentkezés: a jelentkezés napja 1931 április 1. Ez időpontig a magyar utlevél és 20 P előleg fizetendő be a KIE titkári hivatalában. (Debrecen, Piac u. 7.) Ugyanott részletes felvilágosítással szolgálnak.

Férfi ruha tisztítása 4 pengő vasalása 4 pengő Weisz kelmefestő, Arany János ucca 9. sz

Vandal pusztítás két nagyvárad magyar lap szerkesztőségében

Nagyvárad, márc. 19. Az elmúlt éjszaka ismeretlen fiatalember, akik minden bizonnyal valamelyik román diákegyesület tagjai, összerombolták két nagyvárad napilap szerkesztőségét és kiadóhivatalát. Néhány perccel éjfél 1 óra után botokkal, boxokkal és kövekkel felfegyverkezett csoport hatalmas ordítások közben felnyomult a katolikus kör első emeletére, feltörte az ott lévő »Magyar Szó« szerkesztősége és kiadóhivatala helyiségeinek ajtaját, a helyiségeket feldúlták, a butorokat összetörték és az összes található iratokot és könyveket szétépték.

A rombolás mindössze néhány percig tartott, utána a tüntetők át vonultak a téren szemben levő »Nagyvárad Estilap« szerkesztősége elé. A szerkesztőségi bejárat ajtaján a rendőrt csak félig lehuzva találták, erre kövekkel bezúzták az üvegtáblákat és benyomultak a helyiségbe. A kiadóhivatal szobájában ott találták egyik irodai alkalmazottat, akit ütlegekkel elriasztottak, majd hozzáálltak pusztító munkájukhoz. — A nagy csörömpölésre és lármára a szomszédok felriadtak, segítségért kiáltottak és a rendőrségre telefonáltak. A rombolók hallván a segítségkiáltásokat, mielőtt még nagyobb kárt tettek volna az Estilap szerkesztőségében, pillanatok alatt nyomtalanul elmenekültek. — A rendőrprefektus, akit álamból zavartak fel, nagyobb rendőresapat-

tal rövidesen a helyszínre érkezett — de már nem akadt egyéb dolga, minthogy jegyzőkönyvet vett fel »ismeretlen fiatalemberek« vandal pusztításáról.

Bukarest, március 19. Egy, a Nagyváradon megjelenő román lap néhány nappal ezelőtti felszólítást intézett a helybeli magyar sajtóhoz, hogy hagyjon fel románellenes magatartásával, ellenkező esetekben drasztikus esztekhez fordul.

Hegedüs Sándor képviselő, a Nagyvárad című lap főszerkesztője vasárnap Nagyváradon előadást tartott, amelyet a diákok megzavartak, ugyanakkor pedig a román lap újból felszólította a magyar sajtót, hogy tegyen eleget előző felszólításának. A rendőrség, bár a lap súlyos fenyegetőzéseket, megtorlásokat helyezett kilátásba, semmiféle intézkedést nem tett. Az éjszaka azután nagy diákeset megrohanta a Nagyvárad Magyar Szó szerkesztőségét és kiadóhivatalát s az összes berendezési tárgyakat pozdorjává zúzta, az utára dobta, bevverte az összes ablakokat, majd a Nagyvárad kiadóhivatala elé vonult, ahol a hatalmas kirakat ablakát bezúzta.

Hegedüs képviselő ma a belügyminiszteriumban tiltakozott a nagyváradai incidensek miatt. — Az ügy sürgős kivizsgálását, valamint a bűnösök megbüntetését kérte.

A haszonbérleti szerződések ügye az egységspárt előtt

Bethlen miniszterelnök nyilatkozata a kérdésről.

Budapest, márc. 19. Az egységspárt csütörtökön este Pesthy Pál pártelnök elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről Bethlen miniszterelnök, — Ernst Sándor, gróf Károlyi Gyula, Zsitvay Tibor és Wekerle Sándor miniszter vettek részt.

Östör József a haszonbérleti szerződések ügyét tette szóvá. Rámutatott arra, hogy a buzaárak zuhanása következtében a szerződési kötelezettségek tekintetében igen nagy esélődások állottak be. Az érdekelteknek tudni kellene, hogy számíthatnak-e arra, hogy a kormány törvényhozásilag vagy rendeletileg beleavatkozik a dologba, vagy helyesebb-e ha magánjogi úton próbálják a kérdés megoldását.

Bethlen István miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy mielőtt a kérdésben dönteni lehetne, adatokra van szükség, hogy a komolykált helyzetet tisztán át lehessen látni. Hatalmi szóval nehéz belenyulni magánjogi kérdésekbe, ezért inkább el tudja képzelni azt, hogy olyan esetekben, mikor nagy eltulodások jöttek létre, a felek egymás között egyezzenek meg. — Nem tudjuk, hogy a gazdasági helyzet a jövőben hogyan fog alakulni s ez a körülmény is nehezíti az egyoldalu beavatkozást. — Azt kell remélni, hogy a helyzet ebből a szempontból is javulni fog. Az első feladat tehát az adatgyűjtés és míg ez nem történik meg, addig intézkedést kilátásba helyezni nem lehet.

Az értekezlet a miniszterelnök nyilatkozatát Klein Antal és Szabó Sándor felszólalása után egy-

hangulag tudomásul vette.

Pesthy Pál pártelnök bejelentette még, hogy holnap március 20-án a párt tagjai Kossuth Lajos halálának évfordulója alkalmából a Deák-téri evangélikus templomban istentiszteleten vesznek részt, délelőtt 10 órakor, — azután pedig Kossuth Lajos mauzoleumához vonulnak, amelyre Sokorópátkai Szabó István elhelyezi a párt koszorúját. — Ezzel az értekezlet véget ért.

Ertekezlet után — pártvacsora volt.

MEGVAN

A MAGYAR-ROMÁN SPORTBEKE.

Bukarest, március 19. A magyar-román sportbékétárgyalásokat befejezték. A megállapodást holnap írják alá. Megegyezés jött létre az amatőr játékosok kiadatása ügyében. A jövőben egyik fél sem zúdit akadályokat a játékosok kiadatása elé. Ha amatőr játékosok professzionisták akarnak lenni, akkor kötelesek ezt egy éven belül a kiadatástól számítva volt szövetségének bejelenteni, egy év után szabadon és volt szövetségének engedelmével külső határozhat a játékos ebben a kérdésben. A nemzeti csapatokban csak honossággal bíró játékosok vehetnek részt. A kiadatási határidőt 14 napról 28 napra emelték fel.

Zeileis

rendszerű gyógykezelés megkezdődött Vezető főorvos:
Kálvin tér 3.
Rendelés egész nap. Fűzetjegy 10 kezelésre 25 P. dr. Dobler.

Olcsóbb lett a sör!

A frissen csapolt kőbányai sört

poharanként 28 fillérért mérik:

Aron Miksa sörözője
Simonffy-utca.

Grosz Károly bodegája
Ferenc József-ut.

Hamburger Arnold
Fehérlő-szálló étterme
Ferenc József-ut.

Krausz Lajos
Dréher-Sörcsarnoka
Ferenc József-ut.

Láng és Bozay
Arany Bika-szálló sörözője
Ferenc József-ut.

Máv. III. osztályu étterme,
Dallmann Ferenc

Máv. állomás.

Németh Nándor Angol Királynő
szálló »Bundája« és sörözője
Kossuth-utca.

Neumann Sándor
Városház-pince sörcsarnoka
Városháza.

Reichmann Vilmos sörözője
Hatvan-utca.

Betörésből élt egy kilenc éves cigány fiú

Dombóvár, március 19. Tegnap éjszaka ismeretlen tettes betört özv. Heller Gyuláné döbröközi vegyeskereskedő lakásába s míg az idős asszony hálószobájában aludt, a betörő felforgatta lakását, majd az üzletbe hatolt, ahonnan a fiókban talált készpénzt magához véve az ablakon át elmenekült.

A döbröközi csendőrök azonnal nagy eréllyel vezették be a nyomozást, amely nem várt eredménnyel végző-

dött. Ugyanis sikerült egy vándorköszörüs cigány 9 éves gyermekét elfogni, aki szüleitől különválván, önálló életet élt. A kisfiú előbb konokul tagadott, sőt egy félkegyelmű flura akarta hárítani a tettet. Az ablak betörése alkalmával okozta sérülés folytán szenvedett sebesülés miatt végül beismerő vallomást tett. Csakhamar kiderült, hogy nem ez volt az első munkája. Balatonfüreden is követett el betörést.

A tudományos célból gyilkolók idézték fel az amerikai fegyverlázadást

Könnyfakasztó bombákkal és gépfegyverekkel verték le a lázadást. —

Jollet, március 19. (Reuter). — A statevillei fogházban az elfojtott fegyverlázadásról részletesebb hírek szerint a zavargás Leopold Lathannak a gyilkos fiúnak, tizenkilenc más rabnak, régi börtönökből új börtönbe való átszállítás miatt tört ki. Mikor a zavargás tetőpontjára hágott, a fegyveres róm. kat. káplánja szembeszállt a fegyverekkel s megkísérelte, hogy megvugtassa őket. Kísérlete azonban nem járt kellő eredménnyel, úgyhogy az örök mégis kénytelenek voltak

könnyfakasztó bombákat, gépfegyvert használni, a fegyverek megfékezésére. Leopoldot, akinek érkezése kapcsán a lázadás kitört, egyetemi évfolyamtársával Loebbel együtt, néhány évvel ezelőtt azért ítelték fegyházra, mert meggyilkolt egy Franks nevű fiút. Még emlékeztetés, hogy bűnperük tárgyalásán milyen szenzációt keltett a két fiatalembernek az a vallomása, hogy tudományos célból követték el a gyilkosságot és „tökéletes gyilkosságot” akartak végrehajtani.

Angol trónkövetelő kudarca fult gyűlése

London, március 19. Anthony Hall angol trónkövetelő Herefordban népgyűlést hívott egybe, amelynél kijelentette, hogy ő mint a Windsorok egyenes leszármazottja, igényt tart az angol trónra. Panaszkodott, hogy V. György királyhoz 12 oldalas sajtókezű levelet írt, amelyben felszólította az uralkodót, hogy adja át neki a jogos

örökösnek a trónt, de erre még csak választ sem kapott. Végül feltette a kérdést, hogy a jelenlevők döntsenek „Windsori György” és a „jogos trónvárományos” azaz Anthony Hall között. A gyűlés erre a király élettelésével és a nemzeti Hímnusz éneklésével végződött s a trónkövetelőt csak néhány jókedvű uccagyerek éllette.

Halló... Halló Lélekrádiók!...

Hullámok öblén hang után kutat
É néptelenbe szédült emberész.
Csapongva uszik mérföldeken át
Légoceádon röpke tengerész...

Titokkal vemhes világűr-zenét,
Mesék fantómok, szerelmek, árnyak
Visszhangot vernek néma lelkemen
És elragadnak képzelet-szárnyak...

Digarettám sejtmes füstje felhős,
Míg hallgatom négy fal közé zártan:
Párizst... Londont... Mfilánót...
vagy Prágát
S sok más helyet, hol sohase jártam.

Most: „Hallo... Halló! Rádío Roma”
Ésiesergi csengő bájos női hang...
— Kreolarcu Madonnának érzem —
S már uira Pestről szól a jelharang.

Smereellen ismerősök régen:
Női: messzeségek város, asszonyok,
Nem láttuk és nem láthatjuk egymást,
Hullámok szárnyán lettünk rokonok...

Halló... Halló! Ti Lélekrádiók!
Boldogok, büszkék, balgák, bünösek,
Mért igaz és káprázlat a távol,
Míg szemtől szembe mindig
hüvösebb?...

Halló... Halló! Ti Lélekrádiók!
Embervirágok bús Életmezőn,
Lódk viharja száradt felettünk,
Hajoljunk összebb szent ütelkezőn...

Halló... Halló! Ti Lélekrádiók!
Szeret-hullám fússon szeretszét,
Szív kapcsoljon sziveket... s az űrben
Fogjuk meg egymás testvéri kezét!...

Farkasfalvi Mauks László.

A SINGER VARRÓGÉPEK máris A LEGJOBBAK!

A papagáj

Furcsa madár a papagáj. Tarka-barka tollazata, görbe orra, az a furcsa szokása, hogy féldalt hajtja a fejét, amikor figyel valamire, az állatvilág komikusává tette és ugyanazt a szerepet tölti be a madárvilágban, — mint a majom azemléző sők között. Játékszere, mulattatója felnőtteknek, s gyermekeknek. A különös madár furcsaságát az is növeli, hogy a természet arzával a sajátosságával ruházta fel, hogy kintünben tudja utánozni az emberi hangot és a tanulékonyabbja pedig egész mondatokat el tud sajtítani.

Egy ilyen beszédes papagáj volt segítségére a napokban a newvorki detektíveknek, egy sőtét büntény felderítésében. Egy newvorki ember alapos előkészületek után fejszével vágta agyon a feleségét a hálószobájában. Azonban mindenre gondolt, csak arra nem, hogy a szomszédos szobában ott gubbaszt kalltkáiában a házi papagáj, melynek füle minden élesebb szó számára fogékony. Amikor azután a detektívek a hálószobában végezték a vizsgálatokat, egyszerre a viaskodó, halálfelelmében veregő asszony hang jászó lalt meg a szobából: „Papa ne tedd! Papa ne tedd!”

A gyilkos férj azonnal hurokra került és hamarosan töredelmesen be is vallotta szörnyű bűnét.

Ez az eset is igazolja azt a régi magyar közmondást, hogy: „a titkot a tyúk is kikaparja”.

—oooOooo—

Szigeti József hangversenye

Alig pár hónappal ezelőtt volt a debreceni közönség alkalma egyik legnagyobb hegedűművészen gyönyörködni s íme tegnap este magyar név viselőjéről állapíthattuk meg, hogy semmiben sem marad a lengyel hegedűóriás, Hubermann mögött. A kinnálló összehasonlítás annál is nagyobb örömmünkre szolgál, mert nem jár együtt azzal, hogy akár Hubermann, akár Szigeti egymás ellenében értékdevalválódást szenvednének. Egyformán a zeniten találkozik ez a két művészcillag, fényük is azonos intenzitással csillog s talán a színiük más, de ragyogásuk és melegségük ugyanazon művészi forrásokból és tulajdonságokból táplálkozik.

Szigeti Józsefet a mult év tavaszán hallottuk az Arany Bika pódiumán játszani és akkor abba a csodálatos és magas színvonalu, tiszta tolmácsolásba feledkeztünk bele, amellyel a műsorán szereplő műveket élénk hozta. Tegnap este ehhez az interpretáláshoz a művészi megérzésnek egy újabb és magasabb fokát láttuk társulni, kétségtelen jelül annak, hogy az igazi művészet nem jelent megállást még ilyen magas fokon sem s mindig akadnak a zeneművekben felfedezetlen területek, amelyeket a művész egy-egy árnyalással világosságra sejtíthet. És éppen ez az, ami az igazi művészt megkülönbözteti a talmitól. Aki nem művész, az sohasem fogja maga megérteni — s még kevésbé hangszerével megérteni a zenemű rejtett és talán éppen ezért legszebb gondolatait vagy érzéseit. Pedig lehet, hogy talán egyébként birtokosa a kifejezés hangszer-technikai eszközeinek, de nem művész léte — mindig csak mesterség marad számára a muzsika, amelynek legbensőbb mondanivalóját sohasem fogja megérteni, megérezni. Az természetes, hogy a legfeljebb magvarázásnak immanens velejárója a virtuozitás. A virtuozitás viszont már a magvarázásnak egy bizonyos magas fokát is feltételezi s még ha néha egyedülálló célként is jelenkezik: egy bizonyos és igen magas dekoratív értéke van.

Szigeti József a hegedű művészetének mind a két, egyaránt fontos meghatározóját egyesíti magában és játéka egészen különálló művészi adottságokat rejt magában. Elsősorban stílusvonalat, amely nála valami egészen finom és modulálható jellegű. Nem törhetetlen dogma és csontos váz (ami sokaknál a fogvatékoság takarására való nagyképűség csak) vagy mindenre ráhuzható modor, hanem élő és beszélő tulajdonság, ami akként változtatható — természetesen csakis árnyalati finomságokban — amint azt a mű legbensőbb természete megkívánja. És így kapnak azután általa a nagy szerzők szint, eleven és tüktető életet Örömiük és bánatuk, komolyságuk és jókedvük — úgy érezzük — mind a miénk. Szigeti Józsefnek megvannak az eszközei a megjelenítésre. Arany színű tónusa meleg és zengő, a balkéz virtuóz technikája egyenes következtése a jobb kéz páratlan vonókezelésének. Könnvedség és erő, a dinamika két szélső foka között az árnyalatok végtelen skálája, a legfinomabban reagáló érzékenység, mind-mind csak jelzők, amelyek legfeljebb csak megközelíthetik a művész ragyogó játékát.

Azért mégis különbözik ez a játék a hubermanni játéktól. Hubermann inkább a művészi ösztönével sejtí és fogja meg a dolgok lényegét, Szigeti

művészi megértsései legalább is annyira segítségére vannak, mint megértsései. Innen fakad a csodálatos Bach interpretáció, amivel a művész egyedülálló intelligenciáját és kivételes értelmezési tehetségét olyan kiválóan bebizonyította. Nagyon a muzsika közepében kell annak lennie, aki Bachot ennyire meg tudja ragadni az interpretálás eszközeivel! Bach oeuvre-jét igazán és érezhetően igazán, a legkényesebb zenei izléseknek megfelelően csak az tudja tolmácsolni, aki behatolt a muzsika hétepcéses titkai közé és ott részese lett Bach zsenialitása által felragyogtatott szépségeknek. Mert ezek a művek az érzelmek legszentebb tűzében edződtek művésztől s hozzájuk férni is csak az tudhat, aki a maga művészetében legalább is akkora, mint maga a zeneszerző óriás.

Nehéz lenne megmondani, műsorának melyik része, vagy száma volt az, mely nagyvonalu művészetét leginkább jellemezte. Paganini XXIV. caprice káprázatos technikai nehézségeivel, va-

riációival épp oly könnyedén szólalt meg ujjai alatt, mint Bach Chaconne-ja. Mendelssohn e-moll hegedűversenyét szebben, jobban interpretálva alig hallottuk. Beethoven Kreutzer szonátájának második tételében pedig úgy éreztük, hogy ezt maga a szerző sem képzelte el szebben előadhatónak. A közönség meleg tapsaival halmozta el Szigetét, a mi nemzeti büszkeségünket, aki néhány ráadással hálálta meg a közönség szeretetét.

Külön, aláhuzottan ki kell emelnünk Nikita de Magaloff zongoraművészt, aki nemcsak hangszerének, de a kíséretnek is művésze. Ilyen tökéletes zongorakíséretet még, vagy egyáltalán nem hallottunk még a Bikában. Olyan tökéletesen forrt egybe az előadó minden gondolatával, hogy szinte úgy éreztük, csak Szigeti játszik s valami rendkívül finom muzsika simul nagyszerű játéka alá. Egyetlen motívum sem veszett el roppant finom ujjai alatt. Az Augustz Förster cég által Szendrő cégnél elhelyezett koncertzongora is nagyszerűnek bizonyult.

(s. gy.)

Debrecenben 40 fillérről 28 fillérré zuhant a pohár sör ára

Debrecen után országsszerte várható a sör olcsóbbodása.

Debrecenben a mai napon — a sörivők elképzelhetően nagy öröme — 40 fillérről 28 fillérré zuhant egy pohár sör ára. Ma csak az ősi városban lett ilyen olcsó a sör, de tekintve, hogy egy ilyen szerencsésen megindult olcsóbbodási folyamatot megállítani nem lehet, bizonyos, hogy rövid időn belül országsszerte is le fogják szállítani a sörárakat s nyomában — remélhetően — a többi közszükségleti cikk árát is.

Nem merő véletlen és pusztá sze szély, hogy éppen Debrecenből indul ki ez a várva-várt olcsóbbodási folyamat. A sörgyáraknak ezirányban tett kezdeményezését — ugyanis itt értették meg először és itt tették először magukévé a sörraktárosok és az italmézők is. A sörrelátásnak ez a három áldozatkész tényezője fogott össze, s egymással egyetértve, a fogyasztó közönség érdekében határozták el

ezt a 30 százalékos, tehát igen számottevő árredukciót.

Eddig mindig irigyeltük a pestieket, hogy olyan olcsón ihatják a pompás magyar sört. Most aztán folyhat a sör vigan nálunk is, hiszen immár 28 fillérré kaphatunk egy pohárral ebből a nedűből, amelyről köztudomásu, hogy már egyetlen-egy pohár is elég ahhoz, hogy megnyugtassa az idegeket, hogy felfrissítse a munkában elfáradtakat, hogy szomjat oltson, erőt adjon, tápláljon.

Gusztusos habzásu kellemes illat, fűszeres zamat van minden pohár üdítő, tápláló, gyógyító sörben. Eddig sajnos csak mérsékelten fogyasztottuk, most azonban, hogy olcsó, megfizethetően olcsó lett, mindenki hozzá juthat, s az olcsó sörrel köszöntheti a megindult olcsóbbodási folyamatot s az ebből — biztosan ígérkező jobb jövőndőt.

A Városi Nőipariskola műsoros táncos-estje

A városi nőipariskola „Lorántffy Zsuzsánna” önképzőköre szombaton. március 21-én délután fél 6 órakor az ipariskola tornatermében táncos-estje egybekötött műsoros előadást rendez. Az igen nívós műsoru ünnepélyre felhívjuk a közönség figyelmét. Az ünnepély műsora:

1. Juhász Géza: A zöldhaju kislány románca. Szavalja: Erdey Irén III. oszt. tanuló.

2. Magyar tánc. Asztalos Anci III. oszt. tan., Balogh Irén III. oszt. tan., Heutschy Irma II. o. t., Villás Elza III. oszt. tanuló.

3. Menuette. Faller Józsa II. o. t., Tóth Ilonka II. o. t.

4. Karakterbaba-tánc. Király Böske II. o. t., Smolacek Vica II. o. t.

5. Cigánytánc. Heutschy Irma II. o. t., Kupferstein Berta III. o.

6. Bohóctánc. Nagy Sári II. o. t., Székely Irén Ib. o. t.

7. Arany János: Juliska elbujdosása. Szavalja: Székely Irén Ib. o. t.

8. Holland tánc Balku Inci II. o. t., Berky Ica III. o. t.

9. Tangó. Girgás Ilonka II. o. t., Tukacs Baba II. o. t.

10. Orosz tánc. Kuhár Böske II. o. t., Somogyi Ibi Ib. o. t.

11. Mátrozótánc. Balogh Irén III. o. tan., Breuer Lili III. o. t.

12. Kínai tánc. Juhász Izabella.

Konferál: Asztalos Anci III. o. t. Műsor után szerencse-buffé. Tánc. A zenét a „Törekvés” zenekar szolgálta.

— A gazdasági kamara felállítását

kérik. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének ötvenéves mai jubiláris közgyűlése a kötelező nyugdíjbiztosítást, gazdasági kamara felállítását és gazdasági törvény revízióját elfogadott határozati javaslatban kérték.

Butorvásárlásnál

forduljon
biza om-
mal a

Faiparhoz

Király-uca 4 sz.
Cimre ügyeljen

Nagy sikkasztási bűnügy tárgyalása Szegeden

Hatvan sikkasztással, csalásokkal, hűtlen kezeléssel, csalárd bukással vádolnak egy bankvezérigazgatót.

Szeged, március 19. A szegedi törvényszék tegnap reggel Kiszomborra utazott át, hogy tárgyalja az összeomlott Kiszombori Takarékpénztár nagyszabású bűnügyét.

Kiszomborban nagy érdeklődéssel kísérik a bankbukás bűnügyének tárgyalását, amelyre 130 tanút idézett meg a törvényszék. A tárgyalás előreláthatólag 5-6 napig tart el.

A vádlottak padján ül Tözsér Károly, a Kiszombori takarékpénztár vezérigazgatója, valamint a bank igazgatóság tagjai: Tözsér Lajos, Molnár András, aki egyben a község bírója, Dudás Ferenc, Bula János, Buza Károly és Éberhardt József. A vádat dr. Liskay Lóránt ügyész képviseli, a védelmet dr. Fekete László és dr. Szécsi György látja el.

A főtárgyalást dr. Apozy Ernő, törvényszéki tanácselnök nyitotta meg fél tíz órakor. Az elnök ismertette a terjedelmes vádiratot.

Az ügyészség elsősorban csalárd bukás büntetésével vádolja Tözsér Károly vezérigazgatót azért, mert a bank könyveit a Pénzügyügyi Központ revizorai elől elrejtették, annak egyes beírásait megváltoztatták, hogy a státus valódi állását eltitkolják. A vádirat részletesen foglalkozik azzal, hogy pazarlás, mérsékelt tözsedejének és gondtalan ügyvitel jellemezte a bank vezetését. Az ügyészség hűtlen kezeléssel, számos csalással és vagy hatvan rendbeli sikkasztással vádolja Tözsér Károlyt, külön sikkasztással vádolja a vezérigazgatót azért, mert a szegedi Bak-malom és a Kendergyár részére beszédett több

ezer pengő járandóságot nem szolgáltatott be a szegedi vállalatoknak.

A bíróság elsősorban Tözsér Károly vezérigazgatót hallgatta ki. A vezérigazgató elismerte bűnösségét és részletesen feltárta azokat az okokat, amelyek miatt a Kiszombori Takarékpénztár összeomlott.

— A bank fizetésképtelenségét — mondotta — már az 1926-27. év-

ben megállapítottam; nem akartam azonban ezt felfedni, mert rengeteg kisember volt a bankban érdekelve, féltem, hogy azok teljes összeomlása fog bekövetkezni. Elmondta Tözsér, hogy hamis mérleget készített és eltitkolta a státust a revizorok előtt. A való helyzetet évek során át sem tárta fel, mert azt remélte, hogy a helyzet javulni fog. Ehelyett azonban tavaly a gabona értékesítése körül újabb veszteségek érték úgy a hitelezőket, mint a bankot; tovább már nem lehetett titkolni az összeomlást, ami be is következett.

A bíróság ezután megkezdte Tözsér Lajos, majd a többi igazgatósági tag kihallgatását.

Olasz hang Csehország nagyzási mániájáról és lidércnyomásáról

Róma, márc. 19. Az egyik lap éles gúnyal állapítja meg, hogy Csehszlovákia nagyzási mániába esett, még mindig abban a hitben van, hogy mint egykor a monarchia, úgy ma Csehország megtilthat bákinék bármit Európában. — Még rá gondolni is elképesztő hogy ez az ország akar elnököt adni a leszerelési konferenciának, nem is szólva a Skoda-művekről, amelyek a világ összes lehető háborui számára gyártja a hadianyagot. — A mások dolgaiba való belekötneveskedés régi szokásuk a cseheknek. Most különösen Magyarország belügyeibe ütök bele az orrukat. A különös csak az, hogy a prágai kormány mégis úgy tesz, mintha Magyarország nem volna a világon. Mintha azt mondaná »ki foglalkozik a magyarokkal, ki fél tőlük, az összes magyar kérdések három nap alatt megoldhatók« és mégis nem mulik el nap, hogy valamilyen magyar felhő ne sötétítene el Hradcsin egét. Magyarokat

látunk mindenütt az Oceánrepülőök között, az osztrák Heimwehr alakulataiban, sőt még a Libiai sivatagban is, amint hadseregeket képeznek ki, a világ minden sarkában vannak magyarok, akik a csehek szerint összeesküvéseket szönek Középeurópa békés és demokratikus ekzisztenciája ellen. — A cseh külügyminiszter pedig, aki sohasem akar más országok belügyeivel foglalkozni, kijelenti egy interjúban, hogy jobb volna Budapest részére egy engedékeny kormány, amely nem gondolna revízióra, amelynek nem volna emlékeztetője és amely megtalálná Prágába az utját, így pl. a kitűnő szociálista Garami Ernő, aki kész lenne megegyezni a Morva-parti szociálistákkal, vagy Renner — osztrák kancellár, aki minden ausztriai politikai krízis előestéjén a csodálatos véletlenek folytán Prágában van. A magyar lidércnyomás tehát egyike a cseh nyugtalanság okainak. Prágában állan-

Miért süssünk csak

Dr. OETKER-féle sütőporral?

Mert magyar gyártmány

Mert az egész világon közismert,

Mert anyagot, időt és türelőt takarítunk,

Mert a sütemény Dr. OETKER-féle sütőporral mindig és mindenkor biztosan sikerül.

Kérjen fűszeresénél

kizárólag magyar gyártmányú

világszeű

Dr. OETKER-féle

sütőport és van l-

incukro!

dóan híresztelik, hogy a Bethlen kormány bukófelében van, hogy a kormány a megsemmisülés felé viszi a magyar népet, amelyet a szociáldemokraták annyira szeretnek. Ezek a híresztelések mindig azt árulják el, hogy folytonosan Magyarország az, amely Csehszlovákia rózsás álmait lidércnyomással változtatja.

Sodrony ágybetéte:

legjobb minőségűt készíti

Neumann Gyártmány 17.

A három jóbarát

Irta: Kövér Gyula.

Deinkveider Ferenc szabó, Vajnarowski Lajos suszter, Orehoja Sándor órás iparágakban praktizáltak. Az első Ausztriából, a második Lengyelországból, a harmadik Erdélyből szakadt Debrecenbe a múlt század 80-as évében. Így tehát a szabó német, a suszter lengyel, az órás pedig oláh volt. Itt Debrecenben aztán össztalálkoztak és bár tördelve beszéltek a magyar nyelvet, azonban másképpen egymást megérteni nem volt hatalmukban, de úgy érezték, hogy ebben a nagy magyar városban nekik össze kell tartani. És össze is tartottak.

Barátkozásuk odafelődött, hogy közösen fogadtak ki egy boltot műhelynek. A kundsaftnak az az előnye volt ebben a közösségben, — hogy ha ruhát akart csináltatni, hát cipőt is vállaltathatott, esetleg elromlott óráját is megreparáltathatta, nem kellett külön-külön fáradnia. A közös firmán legfeljebb jött a szabó neve, nemcsak azért, mert leghosszabb volt, de a mesterség előkelősége folytán is őt illette az elsőség. Utána az órás következett és legalul került a suszter. A suszter mesterségének megnevezése mellett még egy fehér topankát is festetett a piktórral. — Hogy miért éppen fehér, bajos lett volna kitalálni. Abban az időben még fehér atlasz cipőt csak előkelő hölgyek használtak — nálunk alkalmával. A külvárosi lakosság

ahol a fent megnevezett cégek működtek, megelégedett a fekete vikszos bőrcipővel, még jó volt, ha aratelt.

A szabó és suszter azon előnybe volt az órás felett, hogy ők új munkát is vállalhattak, amivel normális körülmények közt előleg dukál, ellenben az órás csak javításokra szorított. Ez a financiai eltérés azonban barátságoknak semmit sem értett, hiszen az előleget borra átváltoztatva ugyis csak közösen itták meg a Pöldi Sándor Kései uccai korcsmájában. Mert azt mondanai sem szükséges, hogy a szeszese italt mindegyik szerette. Sőt nagyon is szerette. Valóban látványosság számba ment, amikor szombat este tűzletzés után, a három jóbarát felöltözve az ünneplőbe, diszfelvonulást tartottak a koresma felé. Vajnarowski a suszter, lengyel nemzeti öltözetet viselt, az órás egy nagy harmonikát akasztott a nyakába és cipelte, a szabó pedig egy hosszú virszinia szivarral szájába tűtetett a muzikus cigányok bosszantására, de akik legyintettek a kezükkel, ami cigányértelemben annyit jelentett: nem gácsó, nem lehet tőlük pénzt keresni.

Hanem aztán az volt a mulatság, amit ez a hármas szövetség lefolytatott. Az első pohár bor után az órás hozzáfogott harmonikázni. Először is eljátszotta a Góterhaltát, aztán a lengyel himnusz és csak utoljára muzikálta saját nemzeti oláh dalát, ezzel is feleleven fejtájának utolsóját. — Így ment ez tovább felváltva: a szabó lengyel oláh nóták. Így, a

hogy Szabolcska Mihály írja a Salzburgi csárdába:

A nagy asztal mellett
Sváb legények ülnek
Egy verki valami
Nótát kösszörülget.

Mikor lerészegedtek, hazamentek szépen libasorba. Minden szombat este eként folyt le a mulatság. Más napokon a műhelybe ittak. — Vasárnap semmit sem ittak, csak egész nap dolgoztak.

Hogy a legfontosabb dolgot el ne felejtsem felülük elmondani, mindhárom nőtlen ember volt, dacára annak, hogy a negyvenes éveik fele haladtak. Ez a kifejezés, hogy nőtlen, nem éppen találó, amennyiben a suszter és órás nem éltek aszkétaságban, mert mindegyik egy-egy asszonnyal lakott közös háztartásban. Csak a szabó állott nőgyűlölő hírben. Neki nem volt saját lakása, ő kvártélyba járt pihenni. Alább azonban ki fog tűnni, hogy Deinkveider Ferenc, a triumvirátus tagja milyen mértékben és formában nem szerette az asszonynépet. Előbb olyan eseményt kell elmondani, ami ha valamikor megtörtént is, de ritkaság számba ment, mert ez volt a barátságok legfőbb dokumentuma. Az történt ugyanis hogy az órás és a suszter egymásközti megegyezéssel, de az érdekeltek teljes hozzájárulásával asszonvaikat egy szép napon kölcsönösen kicserélték.

Az órás asszonyt a suszterhez költöztette és a suszteré az óráshoz ment lakni. Minden nagyobb megrázkódtatás nélkül esett meg ez a

dolog, mintha csak valami közönséges holmíró lett volna szó. Csúpan a szabó tett némi ellenvetést a nőcsere miatt, de ő sem a morális szempontból tette kritika tárgyává azt. Véleménye röviden ez volt: az asszony olyan, mint a ruha, ha megócskul nem ócskával, hanem újjal cserélendő ki. Uri embernek nem kell viseltes semmiben sem. Szakmája szerinti beszéd volt Nem hallgattak rá.

Hogy történt, hogy nem történt, ez a nagy barátság megbomlott és véget ért. Valami irigy ember, — mert csak irigy ember tehet ilyen dolgot, névtelen levelet küldött az órásnak és a suszternek. Ezekben a levelekben az volt megírva, hogy a szabó mikor anyagot megyen vásárolni és ők a műhelyben maradnak, hol az egyik, hol a másik asszonyát látogatja meg és ott szerelmeskedik velük. Ha meg akarunk győződni efelől, hát ezt könnyen megtehetik, lepjék meg. A két elárult barát bedült a besugónak és a szabó tényleg rajtaesipették, mikor az órás asszonyánál vizitelt. Természetesen a suszter is feltételezte, hogy akkor az ő asszonyához szintén eljár, mikor ő nincs otthon. Ez alapon ő is segített az órásnak eldönteni a csábító kecskét és a nagy barátság ezzel megszűnt közöttük.

Furcsa eset volt biz ez. Asszonyaik elcserélésébe szívesen mentek bele, de hogy egy harmadik egyén az ő megkérdésük nélkül belekontárokodják intim dolgukba, nem tűrték. Asszony miatt szűnt meg a barátság közöttük.

Magas nivóju kultur-délután a Szent Erzsébet Nőegyletben

Debrecen város uri társadalmá mindig élénk érdeklődéssel tekint a Szent Erzsébet Nőegylet előadásai elé. Most is nagy várakozás előzi meg a március 27-iki kultur-délután, amit érthetővé tesz a zenei és irodalmi körökben is elismert közreműködők névsora, akiket özv. Majerszky Mihályné elnöknő és az agilis hölgybizottság, élén özv. Zoltán Ödönné, Kapussy Gáborné társelnöknők, dr. Lukács József ügyv. igazgató, dr. Acház Antal titkárral, fáradságot nem ismerve nyertek meg a nemes ügy érdekében: minél több szegényen segíteni. A cél ugyanis kifejezetten a jótékonyosság. Segíteni a segítségre méltókon, enyhíteni az áldatlan nyomort. A műsort igen szerencsés kézzel állították össze. Ott látjuk Debrecen színe-javát, a zenei élet több kiválóságát, ki több, tökéletes művészi tudást kívánó számmal fognak a műtörtékek nagy élvezetét szerezni. Azonkívül a Csokonai Színház több kiváló, tehetséges művésznője fogja művészetét csillogtatni, kellemes perceket szerezve a bizonyára nagy számban megjelenő közönségnek. Ez a fényes gárda, kik között ott találjuk vit. Sipos Árpádné, Bergmann Gyuláné, Horváth Antalné, Buday Renéné urhölgyeket, dr. Lukács József gimnáziumi igazgatót, dr. Verzár Gyula egyetemi magántanárt, dr. Tarián Oszkárt, a zene és a szó kiváló interpretálóit, kiknek a neve garancia a kultur-délután magas nivóju lefolyására. Különösen nagy érdeklődéssel tekint az uri társadalom Debrecenben jótékony célú előadásán először közreműködő vitéz Sipos Árpádné zongoraiátka elé. Ismerve az ő nagy zenei tudását, szereplése a kultur-délután egyik fénypontjának ígérkezik.

A részletes programot későbbi számunkban fogjuk közölni.

oooOooo

Dr Tóth Aurél ny. kuriai bíró előadást tart a skizma-per politikai vonatkozásairól

Előadássorozat az Ujságíró Klubban.

A Debreceni Ujságírók Klubja legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy nagyszabású előadássorozatot rendez, melynek keretében a debreceni közélet kiváló egyéniségeit és az ország kiemelkedő művészeit, íróit, politikusait szólaltatja meg.

Az Ujságíró Klub elnökségének első előadójul sikerült megnyerni dr. Tóth Aurél ny. kuriai bírót, ki a világháború kitörése előtt az utolsó évtizedek egyik legnagyobb politikai bűnpörének, a Skizma-pernek tanácselnöke volt. A híres Skizma-per, amely annak idején egész Európa közvéleményét foglalkoztatta, abban az időben minden intimitásával és politikai kulisszatitkával együtt nem kerülhetett a nagy nyilvánosság elé, mert hiszen annak egyes vonatkozásai a volt monarchia külpolitikai ér-

dekeit érintették volna. Azóta a helyzet lényegesen megváltozott és éppen ezért ma már dr. Tóth Aurél ny. kuriai bírónak is módjában van, hogy nyilvánosságra hozza ennek a hatalmas bűnpörnek legérdekesebb politikai vonatkozásait, amelyek annak idején sorsdöntően befolyásolták a monarchia állásfoglalását s a világháború kialakulását.

Dr. Tóth Aurél március 25-én, — délután 6 órakor — az Ujságíró Klub Arany Bika-beli helyiségében „A Skizma-per politikai vonatkozásai” cím alatt tartja meg páratlanul érdekesnek ígérkező előadását, amelyre nyilvánvalóan nemcsak Debrecen város, hanem az egész ország közvéleménye fel fog figyelni. Dr. Tóth Aurél annak idején a magyar bíró világszerte becsült tekintélyével és tu-

dásával reprezentálta a magyar államot a Skizma-perben és ma ugyyszólván egyedüli hiteles tanúja ennek a monstre bűnyünek, mely tulajdonképpen a világháború kiinduló pontja volt. Ugyis, mint Debrecen közéletének egyik általánosan ismert és becsült vezető alakja, de ugyis, mint nagytudású, szellemes és lebilincselő modoru előadó, megérdemli Debrecen város előkelő közönségének legteljesebb érdeklődését.

Dr. Tóth Aurélnek az Ujságíró Klubban tartandó előadása teljesen díjtalan és arra a Klub elnöksége szívesen lát nemcsak minden klubtagot, hanem az érdeklődő nagyközönséget is.

Anyák iskolája a Manszban

A MANSZ debreceni fiók évek óta tartani szokott anyák iskolája idei folyamát a mult kedden délután kezdette meg, Széchenyi utcai saját helyiségében. Az első összejövetelen elnöki megnyitót mondott dr. Fráter Pálné; utána Osváth Jenőné, Dóczi intézeti tanárnő a „Nagy márciusról” tartott lelkesítő, szép előadást. Utána dr. Lukács József piarista igazgató, az anyák vallási, erkölcsi és társadalmi kötelességeiről tartott széles alapokra épített, igen megragadó előadást. A közönség nagy tetszéssel fogadta az elhangzott előadásokat. Az anyák iskolája legközelebbi előadása ma, pénteken délután fél 6 órakor lesz, ugyancsak a MANSZ disztermében (Széchenyi utca 1.). Mai előadónk lesznek: Raposs Viktor evang. lelkész, ki a Szociális nevelés-ről, továbbá dr. Hankiss János egyetemi tanár, ki a „Mai ember, holnap ember”-ről tart előadást. Ugy az előadók személye, mint a kitűzött tárgy, méltán megérdemli a debreceni aszszonytársadalom érdeklődését. Az elnökség szeretettel és bizalommal hívja a nagyközönséget. — Belépés díjtalan.

A Piac-utaci egyházzrész leányk öre műsoros szeretetvendégségének szereplői.

MAGYAROK VÉRE — REGÉNY —

Irla: Szalacsy R. Imre

(59)

— Viszontlátásra! — sugta, mint inkább mondotta Baba a bucsuzásnál, mitől az öröm majd felvetette Sanyit. Az elgördülő kocsi után nézett a fiu, míg láthatta s azt is elfeledte, hogy a tiszt-apa szíves jóakarattal bucsuzott tőle és mindjárt letegezte, mert még mindig a Baba hajának illatát érezte, a Baba arcát, szemét, száját. Bajos szép alakját látta maga előtt. A hideg estében kicsit megfázott. — Megdidergett, aztán felsietett a ruhahatárba s vette kabátját, cilinderét és három lépést is hágyva lelépett az utcára, hogy szíve boldog dobogásával haza siessen.

Gyalog ment s ferge lépésekkel lépett és észre se vette, hogy halálán fütyülni kezdte az utolsó táncdallamot.

— Istenem! szerelmes vagyok! szerelmes! — lépett be elegáns kis szobájába és előszedte a tea-főzőt, mert most még nem akart lefeküdni; úgy érezte, hogy a boldogságtól úgy se tudna elaludni. Fűtyörésze várta a duruzsoló szamovárból a teát s halkán, mint a

boldog vagy bolond emberek, beszélgetni kezdett önmagával.

— Drága, édes, kicsi teremtés! Eszem a szép lelkét? Hogy is tudtam ennyire megszeretni! Egy este. Egy pillanat, míg megláttam és megszerettem! — A szamovár meg duruzsolt, morgott, dorombolt mint egy kedveskedő cica és helybenhagvott minden szót, amit a fiu boldogan mondogatott.

Kéklő cigarettája füstjében a Baba fátyolképet látta, s mikor ágyba feküdt és lecsavarta a vilanyégőt, a sötét szoba minden zugából a Baba arca mosolygott feléje.

— Jóéjszakát édes! Jóéjszakát! Magáról akarok álmodni! — s ezzel lehajtotta a fejét és mély, fáradt álomba szenderült s míg aludt folytan a Farkas Gyula főhadnagy arcát látta, melyet százszor, ezer-szer akart megütni, de mozdítani se tudta a kezét.

A késő délelőtti órákban ébredt fel és egy kicsit levertnek, összetörtnek érezte magát.

— Persze! rosszul aludtam! — állapította meg és sétára indult. Azon törte a fejét, hogy hogyan és mikor menjen Babáékhoz.

Röviden határozott és a határozatát keresztül is vitte. Szívesen fogadták a Baba most még elragadóbb volt az otthoni környezetben. Szébb, csinosabb és ennivalóan édesebb volt.

És attól a naptól kezdve elseperte a farsang a Bódi Sanyi nyugalmát. Menthetetlenül szerelmes lett. Minden perce a Babáé volt. Elfelelt mindent és ha napokig nem láthatta, a betegje volt, de a lelkében akkor is ott volt a leány képe.

Már, már félni kezdett önmagától.

— Mi lesz ennek a vége? — állott meg sok estén az ágya előtt.

És másnap megint kutyatva, keresve, fürkészve járta az utcákat, hogy csak egy pillanatra is láthassa a leányt. Sokszor órákig állt a városszéli villa előtt, ahol Babáék laktak és az estéje boldog volt, ha a fehér függönyön láthatta a leány árnyképét legalább.

A délelőtti korzón mindig úgy körül volt véve Baba, hogy már ő nem férhetett hozzá. De nem is akart. Vagy ő, vagy mások. Ő nem egyezik senkivel. Inkább elkínozta magát más irányba, de nem ment Baba mellé, ha más fiatalurak voltak körülötte. Főleg a tisztikar csórtette a kardját, akiket már előbb se állhatott Sanyi.

A Baba lelkében is nagy változások álltak be. Hallgatag, elgondolkodó természet lett és az egyik éjjel Bódi Sanyival álmodott: táncoltak és úgy léptek a táncütöket, mintha csak lelkük lett volna: puhán, simán és mégis szerelmes együttesben.

Reggel, ahogy felébredt, elpirult az álmán, de azért jóleső érzéssel elismerte, hogy új ismerőse egyáltalán nem közömbös előtte. Sőt, dehogyis. Ő még soha se álmódott fiatalemberről. Minél többet töprengett, annál jobban urrá lett felette a gondolat, hogy szereti, nagyon szereti Bódi Sanyit. És valahányszor elszórakozott, vagy helyesebben elgondolkodott, mindig ott járt valahol az esze, hogy: vajjon hol van, mit csinál most ő, ő... a legszimpatikusabb, legkedvesebb fiu, akivel valaha is beszélt, találkozott.

Finom, gyöngéd érzéke észrevette, hogy Bódi Sanyi nem a léha és könnyelmű, ingó-hajlásu, gvenge, satnya, jövőtlen fiatalember. Jó-érzéke sugta, mondotta, hogy ez a fiu valahogy kiválik azok közül, akikkel eddig összehozta a sorsa.

Szerelmes lett a leány is: rajongó, boldog szerelmes, akinek gyöt-relem lett — attól a perctől, hogy rájött szíve nagy esetére. — ha más fiatal emberek udvara vette körül. Eddig az volt a vágya, álma, hogy minél többen rajongják körül: ünnepeleik, magasztalják, és a lábai elé boruljanak. — Most már csak egyet akart meghódítani minden nőies rajongásával, szívével, azt, akit már úgy se lehetett jobban meghódítani: Bódi Sanyit.

(Folytatás következik.)

Hetj műsor:

Péntek este:
A bécsi menyasszony. Bérlet: C) 26.

Szombat este:
Az elcserélt ember. Kardoss G. fellépésével. Színpártoló est. — 50 százalékos kedvezmény.

Vasárnap délután:
Csárdáskirálynő. — Mérsékelt helyárak.

Vasárnap este:
Fügefalevél. Operett.

Hétfő este:
A kis lány. Bérlet A) 27.

Kedd este:
Romeo és Julia. Színpártoló est. 50 százalékos kedvezmény.

Szerda este:
A kis lány. Bérlet B) 27.

Csütörtök este:
Lili bárónő. Színpártoló est. — 50 százalékos kedvezmény.

Péntek este:
A kis lány. Bérlet C) 27.

—oooOooo—

A színházi iroda jelentése:

A színpártoló estekre minden páholy, támlásszék és erkélyülőhelyezkedés minden igazolvány nélkül, féláron váltható.

A bécsi menyasszony

Ma, pénteken este másodszor kerül színpadra Békeffy László nagysikerű vígjátéka: a premier ragyogó szereposztásában. Bérlet: C) 26.

Szombaton este van az első színpártoló est!

Szombaton este Kardoss Géza fellépésével kerül színpadra Bónyi Adorján remekműve:

Az elcserélt ember

a színpártoló este keretében. Erre az előadásra az összes páholy, továbbá földszinti támlásszék és erkélyülő-jegyek mindenki részére féláron lesznek árusítva. Semmi igazolvány nem szükséges.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal, Kálmán Imre világhírű operettje, a

A csárdáskirálynő

előadását ismétli meg a színház, — míg este 8 órai kezdettel, bérlet-szünetben,

utóljára:
utóljára:
utóljára:

Fügefalevél

kacagató, pikáns operett. Hétfőn operett premier lesz, mely alkalommal Stephanides Károly gyönyörű zenéjű, bájos, fehér operettje:

A kislány

bemutatásra kerül a sor. A Kis lány főszereplői az operett együttes legkiválóbb tagjai. A Kis lány a jövő héten a bérleti napokon: hétfőn, szerdán és pénteken kerül ismétlésre, A), B), illetve C) bérletben.

A jövő heti színpártoló estél:
Kedd este: Romeo és Julia.
Csütörtök este: Lili bárónő.

Az iskola kályhájából kipattant szikra felgyújtott és halálraégetett egy kisleányt

Borzalmas szerencsétlenség a zsáki iskolában.

Tragikus szerencsétlenség történt tegnap Zsáka községben. Pap Ilona, 8 éves kis leány a kályhából kipattanó szikrától halálraégett.

Pap Ilona a zsáki elemi iskola első osztályát látogatta. A kályha mellé húzódott. A kályhában javában égett a tűz és egy kipattanó szikrától kigyulladt a kis leány ruhája. Pár pillanat alatt lángra lobbant a gyermek haja, majd az egész teste, mint egy fánya égett. A kis leány sikoltozva szaladgált összevissza, de a légáramlattól még jobban égett a teste. Mire a szomszédok előjöttek, a szerencsétlen elemista már eszméletlenül fe-

küdt az iskola padlóján. Beszállították a berettyóújfalui kórházba, de itt pár óra múlva meghalt.

A berettyóújfalui csendőrség jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, amelynek elnöke indítványt tett a központi vizsgálóbírósnak a vizsgálat elrendelésére. Preinzeberger Jenő táblai tanácselnök, központi vizsgálóbíró a vizsgálatot elrendelte és ennek foganatosítása céljából Horváth Arthur törvénytörvény-széki orvosszakértő kíséretében kiutazott Zsákára. A vizsgálat, illetve a boncolás eredménye fogja eldönteni, hogy Pap Ilona haláláért terhel-e valakit gondatlanság.

Mozart ünnepség az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tantolyam keretében

Városunk zeneértő közönsége nagy érdeklődéssel készül a szombati, a városi zeneiskolában folyó Mozart-estélyre, mely egyébként az első debreceni Mozart-estély lesz. A közönség örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a magyar közönség legkedveltebb klasszikusának áldozzon és maga elé idézze annak a szellemét, akinek klasszicitása és művészetének szubtilitása mindig páratlan vonzó erő lesz azoknak a számára, akik a művészet legmagasabb étheri régióiba fel bírnak emelkedni.

A közönségnek Tankó Béla egy. professzor mélyjárata és emelkedett színvonala, kitűnő meglátásaiban lesz módjában Mozart szubtilis géniusát maga elé idézni. A tudós és a zene szépségei iránt különös fogékonysággal megáldott filozófus elme Mozart sorsát, hányatott életét, gólgotai pályafutását vázolja és rámutat arra, hogy kevés ember tudott túrni úgy, mint ő. Majd színezi előttünk Mozart zenéjének, alkotásainak szavakba alig foglalható szépségeit. Tankó professzort emelkedett világnézete, kedélyének páratlan elaszticitása, a zenei szépséget való tiszteletreméltó és a tudós objektivitásával mindig jól összeillő, rajongó lelkesedése elsőrangú Mozart interpretátorra avatják.

A rendezőbizottság a mozarti klasszicitás illusztrálására városunk zeneiskolájának tanári trióját kérte fel. A jeles kamarazene-társaságról köztudomású, hogy erejük kvintesszenciája éppen — hogy egy teljeseen modern műszóval éljek — dezindividualizmusukban van, ami annyit jelent, hogy egészten adnak és bámulatos összhangot, egy megtestesült leibneci stabilitás harmoniát hoznak napvilágra. A mozarti génius az ihletre. Zenéjükben csodálatosan egybeolvad a három hangszer úgy, hogy az egy: a szférák titkos harmoniája. Egyéniségük belevés a mozarti nagy harmoniába és noha Mozart maga, mint elsősorban a zongora nagy mestere, soha sem tudta egészen levétközni zongoravoltát, mindig készséggel hódolt a vonósok szépségeinek. Az ő zongora-trióiban azért a hegedűs sem statisztá. A vonós hangszerek is dominálnak, hiszen Mozart volt épp az a vonós, aki hegedűlni úgy tanult meg, hogy voltaképpen soha sem tanult hegedűlni.

Március 15-ike Hajduhadházon

Március 15-én sokmillió magyar szív dobbant meg az emlékezés hatása alatt. Oh, mennyi arcon gyűlt ki az öröm és lelkesedés rőzsája, amikor ünnepélyek sorozatán keresztül felelevenedve látták az első március csodálatos eseményeit. A lelkes ifju gárdát, amint hősiességével cselekedett: Petőfi Nemzeti dala, sajtószabadság, 12 pont és a többi, ujjongó öröm, kacagó, vidám arcom mindenfele. Ifju erővel rézta le magáról bilincseit a nemzet.

Hajduhadházon — mint már évek óta állandóan, egy most is — a Református Piu- és Leányegyesület közösen rendezésben szentelt ünnepet a szabadság eme dicső napjának. Hetek lázas munkájának a gyümölcse érett meg erre a napra.

A műsort a Szózat együttes elnevelése vezette be, majd Molnár Zoltán ref. lelkész, az egyesületek elnöke ragadta magával hatalmas beszédében a zsúfolóság megtelt nagyterem közönségét. Megrázó erővel mutatott rá arra, hogy nem elég a mult szép emlékeit néhány percre elmerengeni, hanem tanuljunk belőle s tegyünk meg minden teltetőt az ifjuságért, a mi fiainkért, támogassuk őket a jó, a szép és nemes munkájában mindenkor, hogy tovább emelhessek és vigyék azt a lobogót, amit ma mi is öseinktől vettünk át. Egy 1 felvonásos irredenta szindarab előadása után Gábor Bálint, az egyesület pénztárnoka szavalt a Petőfi Nemzeti dalát, ezután egy 3 felvonásos hazafias szindarabot adtak elő az egyesületek tagjai, amelyet feszült figyelemmel hallgatott meg a közönség sok-sok tapsal jutalmazva meg a szereplőket. A szépen sikerült ünnepély a Himnusz elnevelésével ért véget.

A szereplők valamennyien a lehető legjobbat nyújtották, mégis meg kell emlékeznünk néhányról. Így az 1 felvonásos darabban Juhász Klára, Szikszav Zsuzsika, Bakó Gergely és Kovács Csongor; a 3 felvonásos darab sok szereplője közül Kovács Csongor, aki nagyszerű alakításával mindenkit csodálkozásba ejtett. Kálmán Juliska, Kiss Róza, Tóth László, Kovács Tibor, Bakó Gergely, Pálosi Lajos, Gábor Bálint, E. Kiss József és Nagy József tüntek ki.

A rendezés nehéz és fárasztó munkáját Molnár Zoltán ref. lelkész, elnök, dr. Molnár Zoltánné, aki a Legényegyesület szervezte és vezeti, továbbá Madarász segédlelkész végezték. Soli Deo Gloria!

Dr. Maday Gyula, Hajduhadháza képviselője 4. hó 22-én este 8 órai kezdettel.

tel vallásos ünnepély keretében előadást tart „A nő otthon és az életben” címen Hajduhadházon a Polgári Kör helyiségében.

URANIA
TELEFON: 12-51

Ma, háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor: teljes hangos műsor.

Greta Garbo első beszélő filmje: ANNA KRISZTINA. Hangos dráma, 12 felvonásban.

Kisérő műsor: Légből kapott poénonok. (Stan és Pan burleszk.)

Szombat délután háromnegyed-háromkor és vasárnap délelőtt tizenegy órakor ifjusági előadás, 30—40 filléres helyárakkal, 16 éven felüliek részére.

Hétköznap a háromnegyed 5, vasárnap a 3 óras előadás mérsékelt helyárakkal.

Gyorsíróverseny Debrecenben

Debrecenben május 2—3-án kerületi gyorsíróversenyt rendez a Debreceni Gyorsírók Társasága. A verseny győztesei szép pénz-, oklevél s egyéb jutalmakban részesülnek. A győztesek díjazásához szükséges pénz- s egyéb jutalmak megajánlása már megkezdődtek; így a Debreceni Gyorsírók Társasága hálás köszönettel nyugtazza a következő megajánlásokat, melyek már be is folytak a Társaság pénztárába: Hajdu vármegye 40 P. Takaréksóság 30 P. Dallmann Béla 20 P. Debreceni Első Takarékpénztár 25 P. Magyar Ált. Hitelbank 10 P. Alföldi Takarékpénztár 10 P. Ebredő Magyarok Egyesülete 10 P. Kontsek Géza 5 P. HEV 10 P. tizenhét debreceni ügyvéd 33 P. Kostya ékszerész egy igen szép és értékes ezüst-ceruzát.

Fájdalmak ellen
Aspirin-tabletták
Gyógyszertárakban kaphatók.

Betejeződött az osztálysorsjáték húzása

Tegnap befejeződött az osztálysorsjáték húzása, amikor kihúzták a főnyereményt.

300.000 pengő; és 800 pengőt nyert: 7836. szám.
1000 pengőt nyertek: 19457 34978 64247.
800 pengőt nyertek: 30437 31072.
600 pengőt nyertek: 65088.
500 pengőt nyertek: 42742 56394 63329 72103 75618.
400 pengőt nyertek: 8290 20358 32160 45952 51044 58101 59088 61633 74726 77946.
300 pengőt nyertek: 4876 6699 7198 8409 10131 13823 14539 14726 22711 24082 28787 38438 39931 41073 48739 490 50919 52510 56235 57513 58861 63472 64313 65854 69898 74162 75284 75530 79420 79736 83279 83902.

A Zenede növendék hang versenyének közönsége.

Ahol a csehek vannak

A MAGAS TÁTRÁNÁL

Irtá: Vágó Elemér.

Ott maradt a szívem, hol az aranysugaru, nyájas kikelet össze-
ülekezik a fagyos szellő szántotta,
didergő téllal, messze, messze, a
végtelen távolban feltűnő Tátra
komor bérceinél...

Magunk alatt láttuk a hangyá-
nyi, nyüzsgő sokaságot, amint a
verőfényes tavaszt suttogó napon
a kavicsos sötányon sűtkérezett. —
Összefogódzva hármás-négyesével
fiatal leányok, fiúk, gondtalanul,
egymás kezét lóbálva siettek le a
lankás utakon, öregek, betegek,
botra támaszkodva vonszolták tes-
tükét a sima, padokkal szegélye-
zett szerpentineken.

Itt fenn esend van, örökös néma-
ság, csak a mohos sziklák néme-
lyike csuszik tovább s ha a mere-
dekre ér, lavinazugással tör utat a
sűrű fenyves örökzöld fái közt, —
míg len hatalmas szökkenéssel be-
lecsobban a csörgedező patak ezüst
habjába. A hideg hullámok körül-
csókolják szürke testét s vidám
esacsogással új uton kanyarognak
tovább, az örökké árnyas völgynek
sötét mélyében.

Itt fenn, hová még nem kuszott
fel a föld szívének melege, tul min-
den emberi szenvedély és vágy kö-
rén, elmerül lelkünk a természet
esodás fenségének imádó bámula-
tába. Szemünkben van a lelkünk,
itt lehet igazán megmutatni az
igazi valót, azt, hogy kiben meny-
nyi az emberi... A természet nem
szereji az álarcot.

Tekintetünk repült messze, —
messze a kéklő távolba. Hegvóriá-
sok felett néztünk át, melyekre
máskor csak fűlő tisztelettel me-
részkedtünk fel pillantásunkkal,
most egy szemvillanással suhan-
tak el felettük mint a lének ama
vándora, ki szétterjesztett szár-
nyakkal méltóságosul körözött
el felettünk a szállt sziklafészkebe.

Visszindultunk. Hangos beszéd-
re lettünk figyelmesek e percben.
Kiránduló társaság közeledett. —
Nagy zajjal jöttek lefelé a mere-
dek hegyoldalra. Lányok voltak s
egy öregeske vezető. Mosolytól,
kacagástól riadt meg a néma
esend. Félreálltunk hadd menje-
nek ha sietős az utunk!

De nevé látszik ők sem siettek. —
Egy pillanatra összenéztek, össze-
nevettek s mosolygó arccal jöttek
hozzánk. Hatán voltak mint a go-
noszok nem is tudom, hogy verőd-
hettek össze ilyen sokan. Legalább
is mi soknak láttuk őket ilyen ké-
szről s utólagos is egy-kettő még
hagyján, de hé! Gyulára néztem,
de az arcáról csak az ilyen esetben

szokásos sületlen bárgyúságot ol-
vastam le. Engem is kezdett el-
hagyni a bátorság. Kétségbeesve
ragadtam meg a gukkert s figyel-
mesen néztem délfelé. Mintha a
Kékes kilátóját vettem volna ki a
messze távoli hegyes csúcsok között.
Legalább is odaképzelttem a fényes
lencsék elé.

— Magunk nem jönnek még? —
kérdte egy bájoscsengő hang.

Nem szóltam figyelmesen szem-
lélttem tovább. Ez lett a vesztlünk.
— Lányok, ismét valami érdeke-
set lehet látni! — kiáltott s egy
pillanat alatt ott voltak körülöt-
tünk mind a heten. Az öreg sváb,
(az lehetett, mert alig tudott ma-
gyarul) váltig beszélt, hogy men-
jenek nincs itt semmi érdekes, nem
ügyelték rá.

— Mit lát? — kérdezte a fülem
mellett a már ismert hang.

Ránéztem. Kedves, nyílt arcu,
szőke lányka volt. Nagy szeméit
kérdősen függesztette rám.

— Mit néz? — ismételte meg a
kérdést.

— Magát! — feleltem önkénte-
len.

— Az elébb mit figyelt? — pi-
rult el csöndesen.

— Semmit!

— De mégis.

— A fogaskerekűt. Épp ott megy
lefelé, nézze!

Lassan kuszott lefelé a meredek
hegyoldalra a kis kocsi, ott hagyva
a Csorba fő tengerkéi vizét. Mint
egy kis hernyó csuszott tovább és
eltűnt a fenyvesek hatalmas szálai
között.

— Sokáig maradnak még? —
szólt visszaadva a látósvet.

— Ha megengedik, magukkal
megvünk!

— Ezer örömmel! — kiáltott ke-
zet nyugtva. Bemutatkoztunk.

Csak most néztem jól körül. A
vén sváb egy kövön ült s hallga-
tott. Gyula egy szivart dugott a
szájába. Hogy honnát vette ezt a
fiu, az máig is rejtély előttem. —
Fontos az, hogy ő ott állott hat mo-
solgó arcú, pajkos lányka között s
maid kinézte két látószemét, majd
kibeszélte szíve minden érzelmeit,
amin aztán volt nevetés sokáig.

Libasorba mentünk lefelé a kes-
keny örvényen. Elöl az öreg, közé-
pen Gyula én hátul. Kopogtak a
szeges bakancsok, ha kaménu szik-
lákon esettogott a nehéz vasalás és
csikorogtak a kavicsok, ha lesik-
lott rólok a hegyes csúsi bot csil-
logó csőle. Beszélgetésre alig ju-
tott idő. Kiki az uttal volt elfog-
lalva. Az öreg elől hol »vizgázzt-

hol »bátran«-t kiáltott hátra s hoz-
zá igazodtunk mind.

A lányok birták a menetet, pe-
dig a nehéz, szeges cipő ugyancsak
súlyos lehetett ám. De egész más
fából vannak ők faragva, illetve
más cukorból vannak gyurva, —
mint az Alföld leányai. A hegyvi-
dék nem olyan embert formált, —
mint a végtelen róna. Mindkettő-
nek más-más a lelke, a teste, más
az egész valója. Míg ennek szelid,
távolba merengő lelkét délibabos
képekkel szövi tele a nyílt arcu
róna szellő fuvalma s az örök nyu-
galom lágy melankóliába ringatja,
örökké a távolba kereső tekintete a
mérhetetlen vágyódást, a nyugta-
lan bizonytalanságot, az Alföld
szelid melabuját tükrözi vissza. —
Addig amaz, az égbeszökkenő szik-
lák merész gyermeke, suhanó szár-
nyakkal keresi a magasságot, hol
közelebb lehet Istenhez. A hegylár-
cok szeszélyes formái belevéső-
nek lelkébe komor fenségükkel és
kitöltik azt nagy, kimondhatatlan
érzésekkel úgy, hogy minden szó,
minden tett a lélek babonás, kitör-
ni vágyó akarásának egy-egy da-
rabja. Ez a lélek Istent lát abban,
akit szeret s ha csalódik egy el-
fojtott élet minden izzó szenvedé-
lye benne van abban a dacos türés-
ben és hallgatásban, melyet össze-
szoritott ajkával eltemet. S a csil-
logó, kemény tekintet, ha belefuró-
dik egy másik szembe, vagy össze-
forrad vele elválaszthatatlanul, —
vagy meghátrálni készíti a vak-
merőt.

Az izmos lábak dobbantását sok-
szorozva visszhangozták az alkony
pirban tüzessé vált havas hegyge-
rinekek.

A völgyek mélyén már fel-fel-
csillant egy-egy szentjánosbogár-
fényű házikó apró ablaka, itt fenn
még szikrázott a Nap bíbor suga-
ra. Elöttünk, utánunk alant a
csend.

Hangos ha-hó-t zengtek a bér-
cek s tőlünk rögtön válasz ment
rá. A menedékházból jött a kiáltás
ahonnét reggel elindultunk. Né-
hány száz lépés és mikor a Nap
tűzes koronája beleolvadt a völ-
gyek felezőllő kódének szürke pá-
rájába, benyitottunk a menedék-
ház ajtaján...

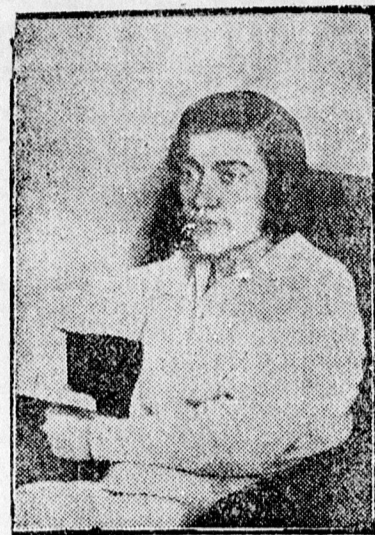
Vagy tizenötven leheztünk ismer-
etlenül is jóbarátok, azzá tett ben-
nünk a esodás természet, melyet
mind egyformán szerettünk.

A lányok fáradtan, de mégis
frissen ülték le a hosszú, karos ló-
cára. Mi is helyet foglaltunk egy-
egy számlon s elihétk kerített-
tük a természetes hátizsákok.

— Kölesznös a vendégség! —
adta ki a jelszót Lizike, a mosoly-
gó arcu, szőkehajú lányka, kiese-
relve hátizsákom az övével.

— Ezt mi bánjuk meg! — sugta
savanynan Gyula.

— All az alku! Rajta, a végki-

A »Debreczen» sport tippverseny győztese: Dobos Erzsébet.

merülésig!

Azonban a kis zsákban alig ta-
láltunk valamit. Egy arasznyi kol-
bász, egy kis fehér cipő, egy kis
doboz sajt, szardínia, és vaj bizony
csak madáréhség ellen való volt.
Négy zsákból ettük ki a nyálank-
ságot, nem kis ijedelmére a gazdá-
jának, öröme a többinek s ma-
gunknak.

— Jól laktak? — kérdezték vagy
hármán, mikor megtörtültük a kész

— Csok fogunk!

— Hogyan? Még birnak?

— Szabad a zsákok?

Kivették belőle nagy örömmel a
szaláminkat, a fél kenyeret s az
összes kolbászokat.

— Tessék! — kínálták ide ne-
vetve.

Kiraktuk belőle az összes cók-
mókot s a tartalék bakkancsból
diadalmasan előhuztunk egy fél
füstölt disznólábat.

— Parancsolnak? — kínáltam.

— Fúj! Csak nem eszik meg? —
szörnvüködték.

— A felét!

Nekiláttunk s oly jóízűen ehet-
tük, hogy mikor a kulacs kristály-
vizét utána engedték, megszólalt
bátortalanul Lizi:

— Szabad megkóstolni?

Erre a többiek is odarajzottak s
nemsokára egy árva csülök repült
ki az ablakon. De ugylátszik ke-
mény, debreceni gromornak való
az csak. Feketekávé kellett rá s is-
mét visszaállott a régi jókedv.

A kandallóban pattogott az illa-
tos fenyőhasáb. Körül ültük, csak
ez világitott most.

Összehajolva, kilenc diáklélek
repült a mesék szárnyán messze,
messze az ezeregy éjszaka tündér-
világába ifjú álmok, pajkos diák-
csinvek hamvadtak bele az izzó
zsaratnokra s csapongó gondol-
atok tapadtak a felszavarodó füst-
szálakon. Kilenc boldog diáklélek
álmodott a Tátra sötét bércei közt.

(Folytatjuk.)

50 ezer gazda ment fel Budapestre a gazdasági kiállítá-sra

Budapest, március 19. Ötven ezren-
deje annak, hogy az OMGE az első
tenvészállatvásárt rendezte. Ma már
világviszonylatban is méltóbb keretek
között tarthatja meg a magyar mező-
gazdaság seregszemléjét. A mezőgazda-
sági, szakképzési és kísérletügyi inté-
zetek egyaránt mutatják gyűjteményei-
ket, oktatási eszközeiket. Önálló kiállítá-
sok keretében szerepel a Mezőgazda-
sági Kamara, a Mezőgazdasági Állami
Kivételi Intézet, az Állami Erdészet és
a Dohányjövődék. Nagy területet fog-
lal el a gazdasági géпкиállítás is, vala-
mint a tenvészállatok csoportja. 211
lovat, 766 szarvasmarhát, 1283 sertést,
585 juhot, 10 kecskét és több mint

másfélezer baromfit állítottak ki. A
bírálatbizottság március 20-án kezdi
meg munkáját. A kiállítást az összes
hatósági és társadalmi ténvezők, vala-
mint a külföldi követségek jelenlété-
ben a kormányzó nyitja meg március
21-én, szombaton délelőtt 10 órakor. A
kiállítás március 20-tól 25-ig lesz
nyitva. A programban lovasmutatvá-
nyok is szerepelnek. A vidékről Buda-
pestre utazó gazdák száma több mint
50 ezere becsülhető. A kiállítás részé-
ről is nagy érdeklődés mutatkozik kü-
lönösen Jugoszlávia, Románia, Olasz-
ország, Bajolország, Ausztria, Svájc és
Görögország érdeklődik a kiállítás
iránt. A Irázi gazdasági egyesület is

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti, márc. hó tízenyolcadikán:

Az időjárás különösen Közép- és Kelet-Európában derült és szárazjellegű, általában pedig déli eredetű légáramlások váltak uralkodókká. Ezek a biceajai öböl partvidékén viharosak. A hőmérséklet a kontinensen nyugat felől emelkedik.

Hazánkban az idő derült és száraz. A nappali felmelegedés az Alföldön volt a legnagyobb, ahol a hőmérséklet plusz hat fokra emelkedett.

Időprognózis: Tulnyomóan derült és száraz idő, még erősebb talajmenti fagyokkal és további lassu hőemelkedéssel.

—oooOooo—

— Dr Veress István előadása az Iparoskörben. Az Iparoskör és az Iparosifjuság Önképzőköre, szokásos kultúrduletánját vasárnap délután négyórától kezdettel rendezi, a kör dísztermében, (Simonffy uccá 1-c. szám, második emelet). A vezetőségnek előadól sikerült megnyerni a kollégiumi tanítóképzőintézet kiváló igazgatóját dr Veress Istvánt, aki a mindenkit érdeklő problémáról, a család és a családi nevelésről fog előadást tartani. A nagy érdeklődésre számított előadást kivül a műsort az iparos ifjuság előadónak s műkedvelőinek száma fogják betölteni. Részletes műsort holnap számunkban közölünk.

— Kertészeti előadás. A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet, e hónap 25-én, kertészeti előadást rendez, Debrecenben a városháza közgyűlési termében. Előadást tartanak: Czapáry Bertalan mezőgazdasági kamarai kertészeti szaktanár és dr Nagy Jenő, a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület ügyvezető alelnöke.

— Teadélután a Kálvin-ház alapjára. A Kálvinisták Templom-egyesületének választmányja tegnap délután ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy április 13-án a Kálvin-ház alapjára teadélutánt rendeznek. Ez alkalommal Bala Mihály tart előadást.

— Meg kell rendszabályozni azokat, akik a moziban mások szórakozását hangos beszélgetéssel zavarják. Többek aláírásával levél érkezett az egyik debreceni mozgó igazgatóságához azzal a kéréssel, hogy tegyen valamit az igazgatóság azok ellen, akik az előadás alatt fennhangon beszélgetnek, — vagy pedig a feliratokat hangosan olvassák. Mintán a levelet aláírónak tökéletesen igazuk van, a mozgó színházak elhatározták, miszerint a jövőben nem fogják tűrni azt, hogy 4—5 ember furcsa szokása, pár száz másik néző szórakozását zavarja és azokat, akik az előadást zavarják, távozásra fogják felkérni.

— A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, e hó 22-én, — vasárnap délelőtt, pontosan féltizenkét órától az egyesület nagytermében, — (Sas uccá 2. szám, Lókodv-féle étterem), nagygyűlést tart. Tárgy: A fűszerüzletek vasárnapi zárvaratása. A tárgy fontosságára való tekintettel kérjük, gy a fűszerkereskedő főnököket, mint a fűszerkereskedelmi alkalmazottakat, hogy a siker érdekében a nagygyűlésen teljes számban megjelenjen sziveskedni. Az Elnökség.

Sok budapesti lopott kerékpárt keresnek Debrecenben

Hetenként 50—60 kerékpárt lopnak el Budapesten.

Nem csak Debrecenben divát a kerékpárlopás, hanem Budapesten is, ahol még nagyobb mértékben lopják a kerékpárokat, mint Debrecenben. A budapesti rendőrfőkapitányság közlése szerint hetenként 50—60 kerékpárt lopnak el Budapesten, amelyeket szétszedve vidéken értékesítenek.

Mivel az a gyanu merült fel, miszerint a tolvajok esetleg Debre-

cenben is próbálkoznak a lopott kerékpárok alkatrészeinek értékesítésével, a budapesti főkapitányság rádiogramban kereste meg a debreceni rendőrfőkapitányságot és kérte a nyomozás megindítását. A debreceni rendőség meg is indította a nyomozást, hogy nem Debrecenben értékesítik-e a lopott budapesti kerékpárok alkatrészeit.

Sok a baj a cselédekkel

A tavasz közeledtével tömegesen hagyják el felmondás nélkül a helyüket.

A háziasszonyoknak mostanában nagyon meggyűlt a bajuk a cselédekkel. Az ősszel nagyon sok falusi leány jött be Debrecenbe szolgálni, akik most, hogy az idő tavaszodik, egyszerre visszavágnak a faluba. Hívja őket a zsendülő természet, a földszag, a mező, ahol kapálhatnak, dolgozhatnak. Ezeket a lányokat semmiféle erőhatalom sem tarthatja vissza, amikor az idő tavaszodik, a városban. A baj azonban ott kezdődik, hogy ezek a falura, tanyára vágó leányok minden felmondás nélkül hagyják el a helyüket, amivel nem csak törvénszegést követnek el, de kellemetlenséget okoznak a há-

ziasszonyoknak is, mert a hirtelen eltávozó cselédek nem lehet azonnal pótolni. A felmondás nélkül távozó cselédek szigorúan bünteti a törvény; 15 napig terjedhető elzárást kap. Ez azonban nem riasztja vissza a cselédeket, mert a tegnapi napon nyolc cselédkönyvet szolgáltatott be a rendőrségre, akiknek a tulajdonosi felmondás nélkül hagyták faképnél gazdájukat. Az egyik leány már jelentkezett is a rendőrségen a könyvéért és a tárgyaláson tíz pengő pénzbüntetésre és 2 napi elzárásra büntették. A rendőség teljes szigorral fog eljárni a felmondás nélkül eltávozó cselédek ellen.

— Debreceni ideai saláta a bécsi piacon. A debreceni libakerti zöldségtermelő magyar kertészek tudását és életrealitását minden szónál szebben igazolja az, hogy már exportképes árújuk van. József napján bécsi kereskedők már nagyobb megrendelést tettek Papp László, szegfűuccal zöldségtermelő kertésznel, akinek mintegy harmincezer darab melegágyi salátája van. Az első eladás már 19-én volt, darabonként húsz fillérért. — A búzáért nem —, a salátáért azonban eljött a bécsi kereskedő. A debreceni libakerti zöldségtermelő magyar szorgalmas tudása így válik valuta javító eszközzé.

— Balogh Mártonnét a törvényszéki fogházban helyezték el. Megírtuk, — hogy a debreceni rendőség pár nappal ezelőtt elfogta Balogh Mártonnét, aki özvegy Bakator Károlynétől száz pengőt ellopott. Balogh Mártonné ügyében a nyomozás befejezést nyert és a tolvaj asszonyt tegnap bekísérték a törvényszéki fogházba, ahol egyelőre előzetes letartóztatásban marad.

— A lopott kerékpárok ügye. — Bakó Sándor annak a megállapítását kérte, hogy a kerékpárokról szóló zálogcédelüket teljesen jóhiszeműen vette meg és nem volt tudomása arról, hogy a kerékpárok lopásból származtak. Így őt semmiféle felelősség nem terheli.

— Csalással vádolt terménykereskedő a bíróság előtt. Csalással vádolva került tegnap délelőtt a debreceni törvényszék elé Bartha Sebestyén egyéki terménykereskedő. A vádirat szerint 1930-ban azzal vett meg Bruckner Istvánról több mázsa búzát, hogy azonnal kifizeti, de a termény árát nem fizette meg. A tegnapi főtárgyaláson a vádlott annak igazolására, hogy ő a tartozását megfizette, több tanút nevezett be, akiknek kihallgatása végezt a bíróság a főtárgyalást elnapolta.

— A bleikhtolvajok az ügyészségre kerültek. Hírt adtunk arról, hogy milyen jó fogást csinált a napokban a debreceni rendőség. Sikerült elfogni Mihálik József, Gyöngyössi István és Körössi Lajos debreceni lakosokat, — akikről kiderült, hogy ők követték el az utóbbi időben Debrecenben a tömeges bicikli lopásokat. A három tolvajt tegnap délelőtt erős rendőri fedezettel átkísérték az ügyészségi fogházba. A vizsgálóbíró ma, vagy holnap fogja őket maga elé vezetni kihallgatás végett.

— Műsoros délután az egységespártkörben. A rendezőség vasárnap, március hó 22-én, a szokásos műsoros délután — igen változatos műsorral — szintén megtartja. Ajánlatos az ülő helyek biztosítása végett a pontos öt-órától megjelenés. A tanczenét Kiss Józsa és zenekara szolgáltatja.

Józset-nap Debrecenben

Sok aneleg hangulatu Józset-nap folyt le tegnap Debrecenben.

Zöld József helyettes polgármester és Borsos József műszaki tanácsnok együttesen ülték meg névnapjukat az Arany Bika üvegtermében. Az ünnepeket Józsefek üdvözlésére a társadalom nagyon sok előkelő tagja megjelent, így dr Hadházy Zsigmond főispán, dr Vásáry István polgármester, továbbá az egyházi, polgári és katonai társadalom sok kiválósága. A Dérimuzeumból testületileg jöttek át a Bikába Kertész K. Róbert államtitkár és az egész bizottság, amely a városháza tervpályázatának bírálataán dolgozik és melegen gratuláltak Borsos József tanácsnoknak és Zöld József helyettes polgármesternek is.

A sok debreceni József közül Vásáry József felsőházi tagot a lakásán keresték fel jó barátai és tisztelői.

Kettős József-napot tartott az Erdős család, ahol Erdős József egyetemi tanárt és dr Erdős József ügyvédet hallgatták el a barátok jókívánságokkal. Ugyancsak tegnap tartotta névnapját Korbély József kormányfőtanácsos, a Berettyó vizszabályozó és ármentesítő társulat köztisztelőben álló, kiváló igazgató-főmérnöke, akit számosan gratuláltak meg.

A kegyesrendi realgimnáziumban kedves ünnepség keretében üdvözölték az intézet kitűnő igazgatóját, dr Lukács József igazgatót, valamint a József nevű tanárokat és pedig: Bán Józsefet, Vitkó Józsefet, Vincze Józsefet, Pórhécz Józsefet és Kuntár Józsefet.

A rendőrségen Zsáky József rendőrfőkapitány, a törvényszéken és a járásbírószéken Bányai József törvényszéki bíró és Gyöngyössi József járásbíró szintén csütörtökön tartotta névnapját, amely alkalomból számosan keresték fel őket szerencsekívánataikkal.

Az egyetemen Pápay József és Wodetzky József professzorokat a tisztelők és barátok serege a szerezet minden jelével elhálmozta.

A kir. főelőtáblán dr Vattay József főügyész helyettesét köszöntötték fel sokan.

Sokan üdvözölték névnapja alkalomból dr Hutiray József főorvost, továbbá H. Kiss József tanácsnokot, Ujváry József nyug. egyházi tisztviselőt, Kántor József hitoktató lelkészt, valamint a többi Józsefeket, kiket mind nem tudunk felsorolni, de akiknek szintén kijutott az üdvözlésből.

JÓZSEF NAPJA A HOMOKKERTBEN.

Az általános József-nap megünnepléséből a homokkerti Józsefek is kivették részüket. Így a többek közt lelkes ovációban résztultek: Patay József olvasóegyleti elnök, dr Erdős József egyetemi tanár, kertészi ügyész és dalárdaelnök, Csukás József, a nemrégiben választott, de már is nagy népszerűségnek örvendő olvasóegyleti helyettes elnök, Szilágyi József egyetemi főjegyző, Ferge József hentesmester, Danzinger József kereskedő, Papp József MÁV hivatalnok és több Józsefek mint a Homokkert vezetőségének tagjai.

—oooOooo—

— Zsufolásig megtelt a róm. kat. templom a nők lelkigyakorlatán. Tegnap kezdődött meg a róm. kat. templomban a nők lelkigyakorlata. Már az első ilyen lelkigyakorlatra zsufolásig megtelt a templom, úgyhogy még az uccán is állottak a hívek. A szentbeszédet Kovács Sándor, a „Kath. Figyelő” felelős szerkesztője mondta, nagy hatás mellett. A lelkigyakorlatot ma, pénteken délután félhat órákor folytatják. A szentbeszédet ezúttal Kovács Sándor mondta.

Értesitem

a n. é. közönséget, hogy a Mátyás Pincében levő éttermet f. hó 15-től teljesen

családias étteremmé

változtatom át, hol elsőrendű menüt P 1.20-ért, kitűnő boraimat P —.80. 1.— és 1.20-ért, kihordásra —.64 fillérért kifűnő jó zamatos bort mérek. Abonenseket a legújnyosabban elvállalok kihordásra is. Minden este Csiki Elemér cigányzenés teljes zenekarával játézik. Szives pártfogást kér Tulajdonos.

Vasárnap délután 7 órai kezdettel lesz a második „Lilla-tea“

Bizonyára mindenki élénken emlékszik még az első ugynevezett „Lilla tea“-ra, melynek sikere a Dóczy-bálokkal vetekedett. A Ref. Templomegyesület Irodalmi Szakosztálya és a Volt Iskolatársak Szövetsége karöltve rendezik ezeket a sorozatos Lilla tea-estélyeket a Kálvin-ház javára és a Dóczy intézet növendékeinek támogatására.

Minden reménység megvan, hogy a második Lilla tea, amely vasárnap este 7 órakor kezdődik, a Bika éttermében, ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben még az első is felül fogja mulni.

Husz bájos „Lilla“ buzgólkodik, hogy a Lilla asztalának meghívott vendégei ismét egy felejthetetlen estét tölthessenek el. Lesz ugynevezett „st. koncert“ és a megterítéséről szintén a rendezőség gondoskodik. A nagy közönség és a Lilla-k hozzártatózói foglalnak itt helyet. Tea-jeget ára 1.20 P. Esetleges természetbeli adományokat szívesen fogad a rendezőség, vasárnap délután öttől félhétig a helyszínen.

Ezúton is felhívjuk városunk érdeklődő közönségének a figyelmét a nagy sikerűnek ígérkező második Lilla tea-estélyre.

—oooOooo—

A vonat alá vetette magát egy juhászgyár. A füzessabonyi vasúti állomáson a pályaudvarról kirobogó személyvonat kerekei alá vetette magát Rácz István, pusztaszikszói juhászbojtár. Jobb karját és lábát a kerekektől lementették az ak erekek. Beszállították az egri kórházba, ahol azonban nem sokára meghalt. Az öngyilkosság okát eddig nem sikerült kikutatni.

X Titokzatos kép, ismét Springernél foto újdonságok, friss filmek, lemezek, fototankönyvek, husvéti képeslapok már nyolc fillértől. Levélpapír különlegességek, Springer papír, fényképezési szakkészletében.

Gyilkosság tíz fillér miatt. Kecskemétről jelentik Tonté István cigány bandája az egyik félegyházi külterki kocsmá vendégeit tüzelte a nagyobb mennyiségű alkoholfogyasztásra, természetesen a banda is iparkodott minél nagyobb mennyiségű italt fogyasztani. Így történt mult év karácsonvnak első napján is. Tonté s a többi cigányzenész a részegség terén túltett bármelvik vendégen és zárórakor nem a fáradtság, de az ittasság miatt esett ki mindegyik kezéből a vonó. Már a kocsmában erős szóváltás volt a cigányok között a vendégektől kapott „lévé“ szétoztása miatt és közben azzal vádolták meg Tontét, a primást, hogy maga fele hajlott a keze az osztozkodásnál. A veszekedő cigányokat a kocsmáros nagynehezen kitépte az uccára, ahol folytatódott a civakodás. Magyar István, a klarinétos előtt nem valami nagy tekintélye lehetett a primásnak, legalább ez látszott ki azokból a szavakból, amelyeket a primás felé vágdosott. — Már megint meglóptál tíz fillérrel, essen ki a szemed! — ordította a klarinétos, mire hirtelen kivált a bicska a primás zsebében, vagy a kezében és akként talált a klarinétos szívéhez férközni, hogy a jóírárvizott szúrás után, menten elszállt belőle a cigányvélet. A klarinétos a tíz fillér miatt ott maradt az uccán halva, a primást pedig lakat alá csukták. Tonté István fölött tegnap mondott ítéletet a kecskeméti törvényszék, mely háromévi fegyházbüntetésre ítélte. A gyilkos primás strva fellebbezett, de fellebbezett az ügyész is súlyosbításért.

Beleegése miatt felakasztotta magát Gábor Gyula szobafestő mester

Tragikus módon fejezte be életét Gábor Gyula 51 éves szobafestő mester. Mester ucca 40. sz. alatti lakos. Gábor Gyula derék, szorgalmas ember volt, aki mindent elkövetett, hogy nagyszámu családját — hét gyermeke volt — becsületesen eltartassa. Gábor Gyula életét azonban rendkívül elkeserítette, hogy a Máboruból gyógyíthatatlan betegségét hozott haza. A betegsége miatt rendkívül sokat szenvedett és többször említette is családját, hogy nem bírja el a kinokat és egyszer végezni fog

magával. Az elkeseredett ember azonban mindig megnyugtatták és senki sem gondolta, hogy mégis végrehajtja sötét szándékát.

Gábor azonban mégis rászánta magát sötét tevérenek végrehajtására. Megvárta, amíg mindenki elment hazulról és az ajtóba vert kampósszegre felakasztotta magát. Mire hozzátartozói hazajöttek és az öngyilkosságot felfedezték, a szerencsétlen ember kiszenvedett. Gábor családja iránt általános a részvét. Temetése csütörtökön délután volt nagy részvét mellett.

— Egy sümegi ügyvéd bünügye. — Györből jelentik: A györi ítéltábla tíz nappal ezelőtt kezdte tárgyalni Zob Mihály dr sümegi ügyvéd bünügyét. Zob a sümegi Hitelszövetkezetnek volt ügyvezető igazgatója s a vád szerint többrendbeli magánokirathamítás, s csalás, sikkasztás és hűtlen kezelést követett el. A zalaegerszegi törvényszék annak idején háromévi fegyházra ítélte, míg a vádlott társait felmentette. A györi tábla előtt ma került sor a perbeszédnek elhangzására, majd az utolsó szó jogán Zob Mihály dr tagadta azt, hogy a Hitelszövetkezet igazgatósági tagjainak megtévesztésével manipulációkat folytatott. Beszédének végén arra kérte a bíróságot, hogy hozzon igazságos ítéletet. A tábla rövid tanácskozás után elhatározta, hogy március hó 28-án hirdeti ki az ítéletet.

— A KIE szabadegyetem ma kezdi meg tavaszi előadásorozatát. A KIE szabadegyetem ma este hét órakor tartja első tavaszi előadását a KIE nagytermében. Erdős József gimn. tanár fogja az első előadást tartani, a „Kalendárium története és reformja“ címen. — Kedden, folyó hó 24-én dr Tassy Ferenc fog előadást tartani Olaszország—Magyarország címen. — Március hó 27-én és 30-án Senyei Oláh István festőművész tart előadást „Műértés—művelés“ címen. — Április hó elsején Tamássy László hírlapíró az aktuális sportkérdésekről fog beszélni. — A szabadegyetem előadásai nyilvánosak, azokra vendégeket is szívesen lát a vezetőség. Az előadások pontosan hét órakor kezdődnek a KIE nagytermében, Piac ucca 7. szám, első emelet. Belépés díjtalan.

— Megnyílik a tisztviselők háza. A pénzügyminiszterium kezelése alatt álló tisztviselők háza, május hó 5-én nyílik meg. Abban a tényleges s nvugdijazott állami tisztviselők, egváb alkalmazottak, valamint azok özvegyei nyerhetnek elhelyezést.

— Halálra égett egy öreg gazda. — Szőregén Kispál József 88 éves gazdálkodó ma reggel tüzet akrt gyújtani. — Már meggyújtotta a tüzet, a tűzhelynyitására tett kukoricaszárat, amikor megszédült s végigzuhant a földön. A tűzhelyből kipattanó szikra meggyújtotta az idős ember ruháját, amely pillanatok alatt lángborult. Mire a szomszédok segítségére érkeztek, a szerencsétlen ember már annyira öszszeégett, hogy néhány óra mulva a szegedi klinikán meghalt.

— Zavargás a hindu szolgának adott marhahús miatt. Az indiai Pann Gunj kerületben a hinduk és mohamedánok között heves küzdelmek zajlottak le azzal a híreszteléssel kapcsolatban, hogy az egyik mohamedán hindu szolgájának marhahúst adott enni, amivel megsértette volna a hindu vallást. A felbőszült hindu tömeg felgyújtotta a mohamedán házat, majd tizenegy mohamedánt megölt, a nőket és gyermekeket azonban megkímélték. Hetven hindut a rendőség letartóztatott, a többiek pedig a dzsungelbe menekültek.

— Újabb benzinrendelet. A hivatalos lap március hó 20-iki számában pénzügyminiszteri rendelet jelenik meg, amely megtiltja a szabadforgalomban már átment nehéz és könnyű benzinek oly célból való összekeverését, — hogy e célból könnyű benzint állítsák elő. A rendelet kibocsátásával első sorban a könnyű benzint használó közönség érdekei megvédése céljából, s második sorban a kincstár ásványolaj adó bevételeinek biztosítása szempontjából volt szükség. Az utóbbi időben ugyanis akadnak egyes kereskedők, akik igen könnyű fajsúlyú és igen nehéz fajsúlyú benzint olyan arányban kevertek, hogy az eredmény egy közepfajsúlyú, de még a könnyű benzint fogalma alá eső anyag lett. Az ilyen módon előállított keverék sokkal rosszabb minőségű áru, — mint ugyanolyan fajsúlyú, de leprálás útján előállított benzint. Minthogy a könnyűbenzin adója majdnem kétszerese a nehéz benzint adójának, az adón nverészkedni is lehet.

— Sajtóhíbalgazítás. Lapunk tegnapi számában Turchányi Lajos által írt „Ha kedved jönne...“ című versbe sajtóhiba csúszott be, illetve a második strofa harmadik sora kifaradt, amely így hangzik: „Vendégeskedni telt a jobb időkben“. A hibát ezennel helyreigazítottuk.

— Egymást átkarolva ugrottak le a negyedik emeletről. Bécsből jelentik: A délelőtt folyamán megalapították, hogy a brienhaui öngyilkos Smith Antal 22 éves szabósegéddel azonos, társnője pedig háztartási alkalmazott. Tettüket valószínűleg boldogtalan szerelemből követték el. Későbbi jelentések szerint az öngyilkosok egymást szorosán átkarolva az épület negyedik emeleti ablakából leugrottak, a leány rázuhant Smithre, úgyhogy könnyebb sérülésekkel menekült.

Csak egy mosolyt

ORVOSNÁL.

— A nőlgý : Fáj a lábam doktor úr.
— Az orvos : Talán félrelépett?
— A nőlgý : Igen, de az a lábamnak nem ártott.

A SZÖVET SZINE.

Urhölgy : Mondja kérem, nem fakul ki ennek a szövetnek a színe?
Kereskedő : Óh, dehogya, éppúgy megmarad a színe, mint az ön rózsás arcának a piirja.
Urhölgy : Akkor kérek valami más, szolidabb színűt.

AZ ÜNNEPNAP.

Tanító : Mondjál fiacskám nekem egy minden évben visszatérő ünnepnapot.
Tanuló : A nővérem eljegyzésének a napja.

AZ ÚJ CSALÁD.

— Maga már sok helyen szolgált.
— Igen, tetszik tudni, a vőlegényem gereblyés egy — vándorcirkuszban.

—oooOooo—

— Belgiumban tíz százalékkal le szállították a tisztviselők fizetését. — Brüsszélből jelentik, hogy az állami tisztviselők fizetését tíz százalékkal csökkentik.

— A szovjet határőrök vérengzése. A romániai Tichina város határőrkirendeltsége látta, amint mintegy 20 főnyi csoport akart Romániába Oroszországból átszökni. A szovjet határőrök puskatűz alá vették a menekülőket és egytől-egyig agyonlőtték.

VARROGEP

JAVITÁS

SAKSZERUEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGEP RÉSZV. TÁRS.

Debrecen, Piac-utca 79. sz.

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó áraink-ból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti pályaudvarral

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park Nagyszállóda

Budapest, VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar árkézési oldalával.

VASBUTOROK

sodrony ágybetédek, matrac párnák stb. a

Debreceni Vasbut rgyár R.-t.

ellismert legjobb minőségű gyártmányai gyári árában beszerezhetők

Seszlira Lajos és Tóth Gyula cégeknél

Takarékosságot könyvre is.

Anyakönyvi hírek

Születések: Lós Kálmán csizmadia-mester, fiú Tibor. — Kiss István földműves, leány Margit. — Som Sándor állványozó-segéd, leány Julianna.

Eljegyzések: Varga András—Ökrös Nagy Erzsébet. Kiss Gerzson—Beke Julia. Fazekas Lajos—Mózes Róza.

Halálozások: Gábor Gyula ref. 51 éves, Mester ucca 40. szám. — özv. Czébel Jánosné rk. 90 éves, Eötvös u. 17. szám. — Nagy József ref. 74 éves, Arnold ucca 7. szám.

—o—o—o—o—o—

— Az Izraelita Nőegylet teadélutánja. A debreceni Izraelita Nőegylet vasárnap, március hó 22-én, Klubhelyiségében, az Angol Királynőben, délután öt órakor tartja szokásos utolsó teadélutánját, melyre ezúton is, minden külön értesítés helyett hívja meg igen tisztelt tagjait s kéri azoknak minél nagyobb számban való megjelenését az Elnökség. — Beléptidj nincs.

— Egy év múlva értesült anyja haláláról s ezért öngyilkos lett. Budapestről jelentik: Tegnap délelőtti tíz órakor jelentették a főkapitányságnak hogy a Horthy Miklós út 106. számú ház egyik harmadik emeleti lakásában halálos kimenetelű öngyilkosság történt. Az első kerületi kapitányságról azonnal kiszállt a rendőri bizottság s megállapította, hogy az öngyilkos Riedl Paula 28 éves háztartási alkalmazott. A bécsi születésű leány néhány nappal ezelőtt értesült arról, hogy édesanyja már egy éve meghalt. Ez rendkívül lesújtotta, de különösen elkeserítette az, hogy hozzátartozói nem tartották őt érdemesnek anyja haláláról hamarabb értesíteni. Panaszkodott is emiatt többeknek és egyre azt hajtogatta, hogy nincs semmi értelme az életnek. Éjszaka a rezső gázcsövét a szájába vette és megmérgezte magát. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Válikró szombatján: Pénteken este háromnegyedhat órakor. Szombaton reggel egynegyednyolc órakor, délelőtti fél-tizenegy órakor, délután félöt és este félhét órakor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel fél-nyolc órakor. Egyébként pedig mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon reggel mindkét templomban háromnegyedhat és este hat óra tíz perckor. Az Elnökség.

— Istentiszteletek ideje az orih. Izs. temp.omban. Pénteken délután 5.38 órakor, szombaton reggel 7.30 órakor, délután négy órakor. Szombat kezdete pénteken délután 5.28 órakor és kimenetele szombat este 6.35 órakor.

X Tavasz és nyári divatlapok nagy választékban megérkeztek. Téli lapokat félárban kiáruljuk. Antalffy József könyvkereskedése: Szent A. ucca sarok.

— Bűnügy keletkezett az autótételből. A múlt év elején történt, hogy dr Ollé József gazdálkodó egy használt autót vásárolt meg a debreceni Autóforgalmi cégtől. Miután az első részletet kifizette, átadott az Autóforgalmi Rt-nak egy motorkerékpárt, hogy azt értékesítsék és annak az árát is az autótörlesztésre fordítja. Az Autóforg. Rt. tényleg eladta a motort, pár napra azonban jelentkezett dr Ollé, ki jelentette, hogy az autót nem tudja használni és kérte, hogy adják vissza a motorját. A cég emiatt csalásért tett feljelentést dr Ollé ellen, akinek ügyét tegnap tárgyalta a debreceni büntető-törvényszék. Miután a bíróság nem látott bűncselekményt fennforogni, — felmentő ítéletet hozott, s sértett cég képviselőjében azonban dr Bleyer Andor átvette a pótmagánvádai és elhatározta végett fellebbezést jelentett be.

—o—o—o—o—o—

DEBRECEN VASÁRNAPI PROGRAMJA: EGYETLEN EGY AMATŐR-BAJNOKI MÉRKŐZÉS.

A Bocskai távollétében a figyelem az amatőr labdarugósport felé irányul. Debrecenben vasárnap egyetlen amatőr-bajnoki mérkőzés lesz, a DVSC—DMTE találkozó a vasutas pályán. Bíró Rose lesz.

BÍRÓKÜLDÉS.

A vasárnapi amatőr-bajnoki mérkőzések vezetésére a bíróköldőbizottság a következőket küldte ki. Debrecen: DVSC—DMTE, bíró Rose; Nyíregyháza: NyKISE—DTE, bíró Szabó Kálmán, NyTVE—Debreceni Textil, bíró dr Kupinszky, NyÖTSE—Mátészalkai TSE, bíró Földes; Kisvárdá: KSE—DKASE, bíró Schön; Nagykálló: NSE—DEAC, bíró Szánthó. A negyedik nyíregyházi mérkőzés, a P. MÁV és a NyMTK mérkőzés megtartása bizonytalan.

A DEAC NYIREGYHÁZÁN.

A DEAC március 25-én, az ünnepnap Nyíregyházán játszik a NyMTK-val bajnoki mérkőzést. Bíró Mogyoróssy.

FELHÍVÁSOK.

A DKASE futball szakosztálya ma este 8 órakor ülést tart, amelyre az összes játékosok feltétlen megjelenését kéri a vezetőség.

A DVSC kerékpáros szakosztálya ma, pénteken este 6 órakor szakosztályi ülést tart a Diószegi-úti sporttelepen. Felkérem a szakosztály tagjait, hogy kivétel nélkül pontosan megjelenni szíveskedjenek. Balla.

Felkérem a Homokkerti SC összes játékosait, hogy ma, azaz pénteken szakosztályi ülésre fontos tárgy miatt szakosztályi ülésre fontos tárgy miatt, a vasárnapi meccs megbeszélése és az éremkiosztás végett mindenké megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

A DTE ma, pénteken este 8 órai kezdettel futballszakosztályi ülést tart a Balla-féle vendéglőben (Halköz és Simonffy u. sarok), melyre a játékosok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Péntek, március 20

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vízállásjelentés. — 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Mándits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4: „Hogyan lehet helyesen és jól tanulni.” Korpás Ferenc főgimnáziumi tanár előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. — 5.30: Eugen Stepat balalajka zenekarának hangversenye. — 6.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. — 6.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Walkür.” „A nibelung gyűrűje” zenedráma triológia első része 3 felvonásban. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek és az Országos Mezőgazdasági Kiállítás díjazásának eredményei. — Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.

BÉCS. 20.35: Verba zenekar Heller K. dalaival.

BERLIN. 21.10: Budapesti vonós-egyes.

KASSA. 11.30: Gramofon. — 12.30: Déli zene. — 17: Népdalok. — 17.20: Vidám zene. — 18.20: Francia lecke. — 19.05: Gramofon. — 19.15: Prága. — 22.30—23: Mor. Ostrava.

RÓMA. 17—18.30: Hangverseny. — 21: Reklámműsor. — 21.45: Szimfonikus hangverseny, közben vígjáték.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A májusi búzánál tegnap teljesített nagyobb lebonyolítások után az volt a legaktuálisabb kérdések egyike ma a gabona-tőzsdén, hogy lesz-e folytatása ezeknek a technikai műveleteknek. Néhány nap alatt ugyanis elég jelentékenyen olcsóbbodott a májusi buza, úgyhogy az újabb üzletkötések tekintetében a megnyitás előtt meglehetősen óvatosság nyilvánult a készáruvásárlón is. A májusi buza áralakulása ugyanis nem egyszer döntő befolyással van a készáru piac magatartására is, mert tudvalevő, hogy a májusi angazsmán és árbitrázsüzlettel kapcsolatos feloldások.

Arra való tekintettel, hogy Csikágóban tegnap javult az üzlet irányzata, kissé biztatóbban álltak meg a helyvetet. Jóllehet a Farm Board is az amerikai piacról ismét nagyobb tételeket kínál értékesítésre Európában. Ezenkívül az argentinai és az ausztráliai búzából is történtek árajánlatok Liverpoolban, de mivel a belföldön változatlanul csekély a kínálat, ennek következtében nagyjából a tartott irányzatot várták megnyitás előtt a gabona-tőzsdén.

Árfolyamok: májusi buza 15.43, májusi tengeri 12.02, ami 2—3 filléres javulást jelent.

A készáru piac tájékoztató árai: Buza tiszavidéki (77—81 kg-os) 15.10—19.95, felsőtiszai és jászági (77—81 kg-os) 14.95—15.55, egváb származású (77—81 kg-os) 14.90—15.50, rozs 10.90—11, takarmányrupa elsőrendű 16.75—17.25, másodrendű 16.25—16.75, sörárpa felsőmagyarországi 19—22.50, egváb 17.50—19, zab elsőrendű 20.50—21, másodrendű 20—20.25, tengeri tiszántúli 15—15.20, egváb 13.60—13.80, buzakarpa 13—13.20, takarmányliszt nyolcas 16.75—17 pengő métermázsánként.

A különféle termények piacán újból drágult a rózsaburgonya, amelynek métermázsáját 16.50—17.50 pengővel jegyezték. A magfélék közül a kék mák és a fűrjáb ára változott. A kék mák 82—84, a fűrjáb 28—33 pengő mázsánként. A többi magféle ára változatlan maradt.

A liszt- és őrleménypiacon a gabona neműeknek az utóbbi időben történt jelentékeny olcsóbbodása folytán a lisztárak mérséklésére számítanak.

VERSENYTÁRGYALÁS VASALT TALIGÁK SZÁLLÍTÁSÁRA.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága 1000 darab vasalt taliga szállítása iránt nyilvános pályázatot tart. Az ajánlatok legkésőbb 1931. évi április 16-án déli 12 óráig beérkezendők, a bántpénz pedig az ajánlat benyújtásának határidejét megelőző nap déli 12 órájáig teendő le. A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, valamint a szükséges mennyiséget feltüntető ajánlati űrlapok a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési G. III. osztályánál (Budapest, VI. Andrássy-ut 75. III. 321.) tekinthető meg, illetve vehetők át.

6617—1931. I.

KIADÓ VÁROSI ÜZLETHELYISÉG.

Az iparositanonciskola Burgundia utca felőli részén a 8. számú üzlethehelyiség szabad kézből azonnal kiadó.

Értekezni lehet városháza I. sz. 33. sz. hivatalos helyiségben. Polzármester.

APRÓ-HIRDETÉSEKET

hétköznap este fél 8 óráig szombaton este:

vesz fel

a kiadóhivatal: József kir. herceg-utca 1. (Bika-épület)

APRÓHIRDETÉSEK

Levellezés

Elsőrangú munkacsoport, Szerény, Nagy iparvállalat, Kék ibolya, Lakkéres, Jó ház, Bank, Március, — Teljes ellátás, Százados és Pénz jellegre levél van a kiadóhivatalban. A leveleket folyó hó 25 napján megemisszi a kiadóhivatal, tehát addig kérik azokat át venni.

Alkalmak fevél ment Tanyától a Független kiadója.

Alkalmazást keres

Jó megjelenésű középkorú nő, tízéves bizonyítvánnyal, minden, vagy szakácsnői állást keres, április hó elsejére. Cim a kiadóhivatalban. 219

Intelligens leány, gyermek mellé kisasszonynak, vagy beteg gyermek mellé ápolónőnek ajánkozik „Intelligens” jellegű leveleket kérem a „Debreczen” kiadóhivatalába. 226

Alkalmazást nyer

Magas jutalékkal ügynököt felvesz Weisz kelmefestő, Arany János uca 9. szám. w.

Fodrászsegéd jó munkás, felvétetik, kisegíteni, Hencz, Mester uca 41. szám. 229

Ügynököt keresek jutalékra, kik gazda és háztulajdonos körökben ismerettséggel bírnak. Ajánlatok: „Pénzkölcsön és ingatlanforgalom” jellegre a kiadóba. 212

Alkalmazást nyer

Egy jó családból való (18 év től) leányt házimunka elvégzésére keresek, — Pacsirta uca 2. 227

Bejárónő kő parkettet kefél, felvétetik, bizonyítvánnyal, Csapó uca 4. sz. 224

Csinos cukorkaárusleány felvétetik az Uránia büfébe. Jelentkezni este. 213

Jó megjelenésű kiszolgálóleányt és árusító kislányt Mozibüfé részére felveszek. Ir- way hirdető iroda, — Bika udvar. x

Höngyfodrász kisasszonyt, ki manikűröz, felveszek. Tóth, — Czegléd u. 11. sz. 175

Oktatás

Gyorsírást és gépirást olcsón, rövid idő alatt tanít Náményi, Piac u. 20/b. II. e. feljártat Gambrius-sal szemben. Gépirás-gyakorlás olcsó díjért utbaigazításokkal. X—III. 31

Elelmiszor, ital

Sándor! József! Benedek! Valódi bort vegyenek. Ké szült szőlőbogyóból, csapon folya hordóból. Kellemes az idegre, — nem fájhat fejünk tőle. Kapható Poroszlay út 53. Telefon: 1636, öt litert hazaküldök. 86

Bútor

Komplett hálószoba kifogástalan, finom kivitel, egyéb — lakberendezési tárgyakkal eladó. Bercsényi u. 29. sz. 216

Eladó egy új hálószobaberendezés és egyéb bútordarabok. Epreskert uca 12. 1811

Kész háló, ebédlők, olcsón beszereshetők, György műasztaloknál, Széchenyi uca 34. szám. 32—III—21-ig.

Iroda

A Svetits bérpalotában f. évi május elsejétől kiadó egy szép nagy irodahelyiség, mely áll kettő szobából, előszobából és mellékhelyiségekből. — Értekezni lehet első udvar balra a gondnok ságnál. III. 15, 17, 19, 21

Irodának vagy orvosi rendelőknek 2 ucai földszintes szoba előszobával kiadó. Ugyanott egy modern emeleti 3 szobás udvari lakás 1931 május elsejére kiadó. Szent Anna 9. 1793

Hangszer

Zongoráért Már nem kell Pestre utazni, mert elsőrangú zongorákat, s pianinókat havi 50 P részletre, Hermel József zongora specialistánál kaphatók. Hangol, javít. Csapó uca 12. sz. x

Piano remekhangú bérbe kapható Schmidt S. zongorarakarátárban, Piac u. 73. sz. 215

Ajánlat

Építetők figyelmébe! Mielőtt téglaszükségletet megvásárolná, nézze meg telepünkön téglánkat, melynek minősége a legjobb és ára a legjutányosabb. Megrendelését hához szállítjuk. Balogh és Vértessy téglagyárt. ch-III-31

Ha jó anyag és munkával, megbízhatóan, olcsón óhajt építkezni, úgy kérjen tőlem költségvétést, a mindennemű tervezést becslést is eszközölök. Sárkány kőművesmester, Toldi uca 12. sz. 178—III—24-ig.

Tavaszi és nyári női kalapudonságok megérkeztek, minden színben. Saját érdekben ajánlom tekintse meg kirakati árainkat és az árut. Schimmer Mórné kalapüzletében, Piac uca 2. szám. 17—4—13

Padlólakkok speciális minőségben, magas fényű a legszebb színekben, olcsó árban kapható Stern festéküzletében Piac u. 10. Bikkával szemben. — Ugyanott biztos hatású irtószert vásárolhat olcsón poloska, svábhogár, patkány és egér irtására. 1023—4—5

Pénzkölcsönt földre, házakra, olcsón folyósított Bleuer Imre bankháza Piac-utca 77. (Kapubejárattal szemben). 1023—4—5

Elsőrendű akácia felaprítva vagy hasábban olcsón beszereshető Mester u. 28. sz. faraktárban. 167

Tölgyszakerek szőlőbe vagy gyümölcsfák mellé igen olcsón a Mester u. 28. sz. faraktárban. 167

Szőlővessző porbujtás 25.—, gyökerek 45.— P. Biró, Száray u. 6. 1925 4-1.

Keleti perzsaszőnyegét szakszűrűn, felelősség mellett, jutányosan javít, Izsák, Széchenyi uca 30. szám. 137

Ondolálás 60 fillér, női hajvágás 30 fillér, borotválás 16 fillér, s hajvágás 20 fillér, Miklós uca 53. Toma. 218

Ondolálás 50 fillér, manikűr 30 fillér. Tóth fodrász. — Czegléd u. 11. sz. 202

Háziszemét naponkénti és szeker- kenti fuvarozását legolcsóbban vállalja Első Debr. Személfuvarozó Váll. Balogh és Vértessy Telefon 318. 15-III-31

Fehérneművarroda gépendű, géphímzés, — monogramhímzés. Jó szabású férlingvarrás 1.20, pizsama 3 pengő, elegáns női fehérnemű olcsón. Sas uca kettő. 6h—vv.

Gallérokat, ingeket legszebben, s legolcsóbban, négy nap alatt tisztítok, ruhafestés, tisztítás, budapesti képviselő, Simonffy u. 7. szám alatt III. 4. — IV. 4-ig.

Kiadó lakás egy szobás

Svetits bérházban egy garzonlakás kiadó f. évi május elsejétől minden komforttal. Értekezni lehet I. udvar balra a gondnok ságnál. III. 15, 17, 19, 21.

Kiadó lakás két szobás

Svetits bérpalotában f. évi május 1-től kiadó két szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló minden komforttal ellátott lakás. Értekezni lehet első udvar balra, a gondnok ságnál.

Kettő szoba, konyhás ucai lakás, központban, azonnal kiadó, Hüvelyes uca 6. szám. 217

Kiadó kettő szoba, konyha, s mellékhelyiségek kiseb családnak, május hó elsejére, Árpádtér 12. Értekezni Angyalnál, Csapó uca 19. szám. 228

Postapalota közelében, Bethlem 27. kétszobás lakás. — Ugyanott bolti helyiség kiadó. — Singer varrógép, ruhaszekrény eladó. 201

Kétszobás udvari lakás és bolti helyiség májusra bérbeadó. Batthyányi 13. 196

Kettő és háromszobás lakás, mellékhelyiségekkel, s fürdőszoba, villany gáz Rákóczi uca 12. szám. 181

Két szoba, konyha, május hó 1-re kiadó, Meszera uca 1. Értekezni lehet nygvanott, Vadász fűszerüzletben. 154

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás, fürdőszoba, májusra kiadó, Csapó uca 41. sz. Értekezni lehet csak a tulajdonossal kérem, — Szent Anna uca 7. sz. 220

Kiadó május 1-ére 3 szobás egyszerűbb fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel. Vörösmarty u. 1. 208

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó május 1-ére 4 szoba, — hallos, fürdőszobás, télen-nyáron lakható villalakás. Tisztviselőtelep Bornemissza u. 15. Értekezni: Vörösmarty u. 1. szám. 207

Négyszobás lakás, üzlethelyiség, — május elsejére kiadó, Hunyadi uca 26. szám. 162

Ötszobás, fürdőszobás lakás, megfelelő mellékhelyiséggel május hó elsejére kiadó, Péterfia u. 14. 81

Butorozott szoba

Elegánsan butorozott különbejárható szoba, egy vagy két személy részére és esetleg konyha használattal is, azonnalra kiadó, 4. sz., Bocskaitéri bérház, Baranyi uca 4. szám., első emelet, 4 ajtó. 1668

Átadó üzlet, vendéglő

Fodrászüzlet, betegség miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. 230

A város legforgalmasabb helyén, vendéglő- és szálloda átadó. Cim a kiadóban. 225

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Tiszapalotában, Dégenfeld-téren üzlethelyiség, május hó 1-re kiadó. 223

Üzlethelyiség, kettő, kiadó, májusra, Csapó uca 41. szám. Értekezni csak a tulajdonossal kérem, Szent Anna uca 7. sz. 221

Üzlethelyiség Piac utcán minden elfogadható bérrel kiadó. Piac u. 73. 214

Kiadó üzlethelyiség, raktárnak, műhelynek alkalmas mellékhelyiséggel május 1-re. Rákóczi 8. 62

Üzlethelyiség kiadó, Csapó uca 39. Értekezni lehet Piac uca 61. szám. Bergs ügyvédi irodában. 98

Svetits bérpalotában folyó évi május hó elsejétől bérbe kiadó a II. udvaron eddig női fodrász szalonnak használt helyiség. Értekezni lehet első udvar balra a gondnok ságnál. III. 15, 17, 19, 21.

Ingósgépvétel

Zálogcédlakat mindennemű használati tárgyakat, legmagasabb árban veszek, Hunyadi uca 14. szám. 103

Tört aranyat, fogaranyat a legmagasabb árrban vesz Haás Janka aranybevéltő Simonffy uca 7. sz. 1483-IV-9.

Íróasztal angol jó karban levőt megvételre keresem. — Ajánlatok „Íróasztal” jellegén a kiadóban. 209

Eladó ház

Ház eladó Faragó utcán, 22. számú, istállóval, nagy telekkel. Előnyös feltételekkel. Pataky. 211

Kedvező feltételek mellett eladó háromszobás ház pince villany bevezetve, befűtött nagy telekkel. Értekezni lehet Árpádtér 3. szám. 188

Eladó 3600 pengő jövedelmű új modern ház. Kölessey u. 14. 199

Eladó föld

Április hó 10-én, ingatlan árverés útján eladásra kerül 130 h. bányi föld. Értekezni lehet dr Lengyel Zoltán ügyvédnél, József kir. herceg uca 6. sz. 47—III—21.

Eladó házhely

Városhoz, villamoshoz közel 300 négyszögletes házhelyek, tízéves letörlesztésre kaphatók. Megbízásból felvilágosítást ad a Debreceni Kölcsonös Segélyező Egyesület, Kossut uca 8. XX—III—31-ig

Földbérlet

A Közhasznú Munkáskert Egyesület tudatja a bérlet közzétételével, hogy 200—400 négyszögletes parcellákban, jól trágyázott, gyűmölcsös, veteményes és dinnye földet kaphatók, Széchenyi uca 13 szám alatt, a központi irodában. XX—III—31-ig

Eladó állatok

Boeskaikerti tojástermelő szövetkezet, mint állami ellenőrzés alatt álló falbarmfi-telep, ajánl szavatosság mellett Leghorn és vörös izlandi tenyésztőjást a) 30 fill. továbbá napos és háromhetes csirkéket. Telefon: Debrecen 608 sz Személyes rendelés a Vásárpénztárnál. 0

Két darab százkilós sertés eladó, Szappanos uca 17. sz. 222